

ПА ПЕСНІ
ПАЗНАЕЦЦА НАЦЫЯ,
ЯЕ ХАРАКТАР
І ДУША **8**

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

ПРАВІЛЬНАЕ
ХАРЧАВАННЕ
ПРЫ COVID-19

9

2 ЛЮТАГА 2022 г.

СЕРАДА

№ 21 (29643)

Членам дэлегацыі
Рэспублікі Беларусь
на XXIV зімовых
Алімпійскіх гульнях
у г. Пекіне (Кітай)

Дарагія сябры!

Лічаныя дні застаюцца да пачатку зімовай Алімпіяды 2022 года ў Пекіне, якую з нецярпеннем чакае увесь свет.

Мара кожнага спартсмена і трэнера — г'едэстал Алімпійскіх гульняў, але вяршыня скараецца толькі тым, хто ўпарта працуе і цвёрда верыць у сябе.

Перад вамі стаіць важная і адказная задача. Трэба выкласціся па максімуме і пра-дэманстраваць усюму свету, што беларусы ўмеюць перамагаць. Умеюць змагацца прыгожа, сумленна і годна, паважаючы сапернікаў і з гонарам праслаўляючы Радзіму.

Веру ў нашу каманду і ў кожнага з вас.

Памятайце, уся краіна хварэе за алімпійцаў і жадае спартыўных подзвігаў у імя Беларусі.

Няхай вам спадарожнічае поспех на снежных стадыёнах і лядовых арэнах алімпійскага Пекіна і здзяйсняюцца самыя смелыя мары!

Жадаю моцнага здароўя, стойкасці і ўдачы.

**Аляксандр
ЛУКАШЭНКА,
Прэзідэнт
Рэспублікі Беларусь.**

Энергія і птушкі

Фота Анастасіа ЮСЕВІЧУКА.

У машыніста турбіннага цэха Лукомльскай электрастанцыі Віталія КАШЧЭВА зімовы сезон — асаблівы ў жыцці, адказны, бо заўсёды насычаны клопатамі пра братоў нашых меншых. Віталь — заўзятая аматар птушак, ён назірае за іх паводзінамі і міграцыяй, у прыватнасці, тых, якія гняздуюцца на ўзбярэжжы Лукомльскага возера. Але не толькі глядзіць — у сцюжу вывешвае кармушкі, падсыпае корм. А яшчэ фатаграфуе. І, што вельмі важна, акальцоўвае іх. Зіма — якраз зручны час тое рабіць, асабліва для беласнежных лебедзяў, якія зімуюць на азёрнай акваторыі. У зімні

перыяд жыхар Новалукомля назапашвае багаты арніталагічны матэрыял, якім дзеліцца з заалягамі Акадэміі навук. Нядаўна і мне ўдалося пабываць з апантаным аматарам прыроды ў так званай экспедыцыі па кальцаванні каралеўскай птушкі. А сённяшні дзень, дарэчы, пазначаны як сушветны дзень водна-балотных угоддзяў. Лукомльскае возера таксама адносіцца да такіх важных экалагічных мясцін, а герой нашага аповеда — Віталь Кашчэў — шчыры прыхільнік здаровай экалогіі, а значыць, і сапраўдны захавальнік знакамітага возера.

СТАР. 13

Па палічках

І яшчэ пра падатковыя нюансы

Галоўнае, каб кватэра належала пенсіянеру,
а хто там яшчэ зарэгістраваны —
не мае значэння

У пачатку года кіраўнік дзяржавы падпісаў Закон «Аб змяненні законаў па пытаннях падаткаабкладання». Як адзначаюць многія спецыялісты, карэктарука Падатковага кодэкса арыентавана на вырашэнне практычных пытанняў падаткаабкладання. Мы дэталёва разабраліся, каго менавіта закранулі гэтыя змяненні.

СТАР. 4

ЯК НЕ СТАЦЬ АХВЯРАЙ ВОГНЕННАЙ СТЫХІІ?

Адна з асноўных прычын пажараў з трагічным фіналам — неасцярожнасць з агнём падчас курэння

Не паспеў пачацца год, як ратавальнікі б'юць трывогу: адзін за адным у розных рэгіёнах краіны ўспываюць пажары, на якіх гінуць людзі. Прычым у многіх выпадках — ды практычна ва ўсіх! — трагедыі можна было б пазбегнуць, каб жыхары прытрымлівалі элементарных правілаў бяспекі: не курылі ў хаце, не выпівалі пры гэтым, правільна палілі ў сваіх печак і сачылі за іх станам.

Фота прэс-службы МНС.

АХВЯРЫ АГНЮ

Ужо ў першы дзень новага года ратавальнікам паступіла паведамленне аб узгаранні кватэры ў Дзяржынску. Супрацоўнікі МНС, якія аператыўна прыбылі на месца здарэння, выявілі, што пажар узнік на першым паверсе. Дым хутка распаўсюджваўся па лесвічнай клетцы на іншыя паверхі пяціпаверховіка.

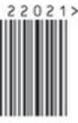
СТАР. 5

КОРАТКА

• На пенсійнае забеспячэнне беларусаў у 2022 годзе запланавана **Вr16 млрд**, паведаміла міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына Касцевіч. Гэта 9% валавога ўнутранага прадукту, што сёння супастаўна з іншымі краінамі свету.

• Знешні дзяржаўны доўг па стане на 1 студзеня 2022 года склаў \$18,2 млрд і зменшыўся з пачатку года на \$0,4 млрд (з улікам курсавых розніц), або на 1,9 працэнта.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«МЫ ВЕЛЬМІ ЦЭНІМ І БЕРАЖЛІВА СТАВІМСЯ ДА НАШЫХ УЗАЕМАДНОСІН»

Прэзідэнт Беларусі сустрэўся з губернатарам Санкт-Пецярбурга Аляксандрам Бягловым

Нагледзячы на пандэмію, аднаўляюцца традыцыйныя сустрэчы беларускіх улад з прадстаўнікамі расійскіх рэгіёнаў. Такія відзіты на працягу апошніх пяці гадоў зарэкамандавалі сябе як нагода для росту эканамічных адносін, і ўзаемадзеянне рэгіёнаў стала лакаматывам супрацоўніцтва ў Саюзнай дзяржаве. Нагледзячы на тое, што слова «лакаматыў» у дачыненні да партнёрства рэгіёнаў стала збытым журналісцкім штампам, ўзаемадзеянне Беларусі з Паўночнай сталіцай Расіі паказвае прыклад для многіх і заахвадвае да такога ж паказчыка. У апошні перадапандэміі 2019 год бакі ажыццявілі гандаль на 1,75 мільярд даляраў, а ў крызісным 2020-м праселі не так значна. Летась увогле пачалі аднаўляць ранейшыя аб'ёмы, як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, «добрымі тэмпамі».

Пра сумесную гісторыю...

Відзіты дэлегацый з рэгіёнаў Расіі ў Беларусь заўсёды напоўненыя значным эканамічным сэнсам — перагаворы ва ўрадзе, на прадпрыемствах. Але падчас гэтага відзіты рабілі акцэнт на гуманітарным блоку. Тут ці трапіла супадзенне — 27 студзеня адзначылі 78-ю гадавіну вызвалення блакаднага Ленінграда, ці расіяне вырашылі прыкрасці да Гога гістарычнай памяці ў Беларусі, але пасля перагавораў у Палацы Незалежнасці Аляксандр Бяглоў узяў удзел у адкрыцці сумеснай экспазіцыі ў музеі ВВВ «Сімвалы блакаднага Ленінграда» і сустрэчы з жывымі сведкамі гэтай падзеі. На сёння запланавана яго знаёмства з Храмам-помнікам у гонар Усіх Святых і іншымі святынямі беларускай сталіцы.

Не абмінуў такую сімвалічнасць у сваім прывітальным слове і Прэзідэнт. «Сённяшні відзіт вызначае важныя гуманітарныя, гістарычныя акцэнт. Я з гэтага хацелу бы пачаць, хоць звычайна мы гаворым пра эканоміку, гандаль. Удзячы вам за тое, што ў цяперашняй няпростай сітуацыі вы выбралі вельмі знаковы момант для наведвання Беларусі. Вы, як ніхто іншы, добра ведаеце, як беражліва захоўваем і ў Пецяр, і ў Беларусі гісторыю Вялікай Айчыннай вайны», — сказаў кіраўнік краіны.

«27 студзеня пецярбургжцы адзначылі 78-ю гадавіну вызвалення Ленінграда ад фашысцкай блакады. Адкрыццё сумеснай экспазіцыі «Сімвалы блакаднага Ленінграда» ў Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, — правільная і важная ініцыятыва», — дадаў беларускі лідар.

...і сучаснае эканамічнае партнёрства

Як падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, 2021 год паказаў: эканамічнае ўзаемадзеянне Беларусі з Санкт-Пецярбургам аднаўляецца добрымі тэмпамі. За 11 месяцаў мінулага года перасягнулі аб'ём тавараабароту 2020 года — і 1,7 мільярд даляраў (як было да пачатку пандэміі) амаль дасягнулі летась.

«Сумесныя праекты, апроч непасрэднага прызначэння, маюць значны іміджавы эфект. Трэба на працягу найбліжэйшых гадоў паспяхова завяршыць будаўніцтва некаторых аб'ектаў. Здача першых аб'ектаў Санкт-пецярбургскага квартала ў Мінску запланавана на ліпень 2022 года. Я думаю, справімся», — мяркуе Прэзідэнт.

Па словах Прэзідэнта, яму вядома, што ўлады Санкт-Пецярбурга робяць акцэнт на экалагічнай тэматыцы. Таму прапаноўвае пецярбургжцам беларускія аўтобусы на газаматорным паліве. Да ліпеня амаль 900 аўтобусаў сярэдняй і вялікай ўмяшчальнасці на звадкаваным газе Мінскага аўтамабільнага завода пачнуць хадзіць па вуліцах Пецера.

«Мы свае абавязальствы выканаем. Нават не сумнявайцеся. Мы вельмі цэнім і беражліва ставімся да нашых узаемаадносін. Асабліва ў сферы паставак, гандлю, таму што ў нас экспертна арыентаваная эканоміка. Нікуды ад гэтага не сысці», — падзяляўся кіраўнік беларускай дзяржавы.

Наступны этап для горада на Няве — пашырэнне прымянення электратранспарту. Мінску як экспарцёру тут пашасціла. Прэзідэнт прапонуе электрычны транспарт Санкт-Пецярбургу. Так, спецыялізаванае прадпрыемства «Белкамунмаш» на працягу двух гадоў павінна паставіць у Санкт-Пецярбург амаль 100 тралейбусаў з павялічаным аўтаномным ходам. Нядарэмна зарэкамандавалі сябе ў Расіі, заўважвае Прэзідэнт, трамвай швейцарскай кампаніі «Штадлер», якія вырабляюцца ў Беларусі.

Яшчэ адзін кірунак прамысловага супрацоўніцтва — ліфты. Па словах Аляксандра Лукашэнка, многія з іх на постсавецкай прасторы засталіся яшчэ з савецкіх часоў, і іх неабходна мяняць. «Мы і ў сябе вялікую праграму рэалізоўваем, і на постсавецкай

У канцы размовы Аляксандр Лукашэнка растлумачыў, чаму ў яго да Санкт-Пецярбурга асаблівае стаўленне.

«У мяне ёсць формула. У апошнюю вайну больш за ўсё цярылі Ленінград і Беларусь. Я як гісторык займаюся гэтым, вывучаю. І я раблю выснову, што ленынградцы, піцеры, беларусы — людзі і ментальна, і вонкава вельмі падобныя. Я схіляюся перад ленынградцамі: калі разруха была поўная, Беларусь амаль сцерлі з зямлі, бедныя, абяздоленыя, ледзь жывыя ленынградцы (ад вучоных да будаўнікоў) прыехалі да нас аднаўляць Мінск і Беларусь. Таму Пецер, Ленінград я часта называю нашым, беларускім», — дадаў Прэзідэнт.

І гэтыя сувязі з даўніх часоў, па яго словах, сталі базісам, на якім будуецца эканамічныя адносіны сёння.

прасторы амаль у кожную рэспубліку пастаўляем гэтыя ліфты. У нас з вамі зборачнае прадпрыемства, таму трэба нам развіваць гэтыя адносіны. Праз Пецер можам супрацоўнічаць з усімі паўночнымі рэгіёнамі», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка. У ліпені 2019 года ў Санкт-Пецярбургу пачала работу зборачная лінія ліфтаў ААТ «Магілёўліфтмаш» на пляцоўцы сумеснага прадпрыемства ТАА «Неўскі ліфт».

Падзякаваў Прэзідэнт дэлегацыі за інтарэс да беларускіх прадуктаў харчавання: «Я вам гарантую, што вы ніколі не пашкадуеце, што купляеце беларускія прадукты. Мы заўсёды патрабавальныя да якасці. Мы захавалі дзяржаўныя стандарты з тых часоў. Тут нас Чарнобыль падштурхнуў да гэтага. Таму ў нас якасная прадукцыя і напайнілкаў там няма».

Марыя ДАДАЛКА.

Каментарый у тэму

Аляксандр БЯГЛОЎ, губернатар Санкт-Пецярбурга, пачаў размову з журналістамі пасля сустрэчы са сваіх уражанняў ад Паслання Прэзідэнта да беларускага народа і парламента. На яго думку, яно было вельмі шчырым і змястоўным.

«Вельмі важныя словы былі сказаны пра незалежнасць. Гэта для мяне і маіх калег сведчыць, што падыход да развіцця Рэспублікі Беларусь эвалюцыйны, а не рэвалюцыйны. Гэта ўразіла мяне», — падзяляўся суразмоўнік.

Пасля ён працягнуў, што відзіт у Беларусь звязаны з датай вызвалення Ленінграда ад блакады — 27 студзеня 1944 года. «Мы прывезлі ў ваш Музей Вялікай Айчыннай вайны шэраг экспанатаў. Сёння будзе адкрыццё адмысловай выстаўкі, пасля частка экспанатаў будзе пакінутая ў вас. У нас было адно гора, адна вайна, але і адна Перамога. Сёння Прэзідэнт Беларусі дакладна абзначыў, што гэта былі вельмі трагічныя моманты як для Беларусі, так і для Ленінграда», — сказаў губернатар.

Падзяліўся Аляксандр Бяглоў сваімі думкамі наконт эканамічнага ўзаемадзеяння Беларусі і горада на Няве. «Што датычыцца пасажырскага грамадскага транспарту — ужо 400 аўтобусаў МАЗ курсіруюць у Санкт-Пецярбургу. Ужо закупілі каля 150 тралейбусаў. Сёння размова ішла пра электробусы. Мы будзем новы парк электробусаў, таму вядуцца перагаворы наконт закупкі на беларускіх прадпрыемствах», — паведаміў пра планы губернатар.

Аляксандр Бяглоў раскажаў журналістам, што беларуская харчовая прадукцыя карыстаецца вялікім попытам у яго суаічыннікаў, ды і сам ён — яе аматар.

Яшчэ адна тэма для абмеркавання — гуманітарныя кантакты. Сёння ў Санкт-Пецярбургу вучацца 2400 беларускіх студэнтаў, 350 — атрымліваюць прафесійную адукацыю. «Дамовіліся, што будзем павялічваць колькасць вучняў у нашых ВНУ. Асабліва ўвагу Прэзідэнт удзяліў нашаму навуковаму ўзаемадзеянню. Што датычыцца акадэмічных і прыкладных навук, трэба ўмець атрымліваць новыя веды і выкарыстоўваць іх на карысць двух нашых народаў», — сказаў Аляксандр Бяглоў.

Абмяркоўваем Пасланне Прэзідэнта

Таццяна РУНЕЦ:

«БЕЗ МОЦНАЙ ЭКАНОМІКІ НЕ БУДЗЕ БЕЛАРУСІ»

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах:

— Штогадовае Пасланне Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі Аляксандра Рыгораўіча Лукашэнка да беларускага народа і парламента заўсёды становіцца вялікай палітычнай падзеяй і жыццёй краіны і нікога не пакідае аб'якавым. Цяперашні зварот адрознівае не толькі новы фармат, але і адрасаваныя ўсім нам, жыхарам Беларусі, актуальныя пытанні, якія датычацца захавання суверэнітэту і незалежнасці нашай дзяржавы. Немалаважна, што ў Пасланні зроблены акцэнт і на такіх значных кірунках, як падтрымка дзяржаўнага шматдзетных сем'яў і моладзі, прадастаўленне працоўным грамадзянам пры проходжанні імі абавязковай дыспансерызацыі аднаго аплатавага дня ў годзе і, вядома ж, захаванне гістарычнай памяці ад подзвігу беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Хачелася б адзначыць, што непасрэдна мяне як старшыню профільнай камісіі Савета Рэспублікі больш за ўсё хваліла тэма захавання эканамічнага суверэнітэту Беларусі. І тут дзякуючы пачуццю галюўны пасылкі: максімальнае стрымліванне неабгрунтаванага росту цэн на спажывецкім рынку і мінімізацыя ўплыў сусветных інфляцыйных працэсаў на эканоміку нашай краіны.

У сваім Пасланні Прэзідэнт акцэнтаваў увагу на правільным выкарыстанні экспертнага патэнцыялу Беларусі, разумным удзеле дзяржавы ў рэгуляванні эканомікі, справядлівасці размеркавання выгод. Цалкам пагаджуся са словамі нашага лідара, што без моцнай эканомікі не будзе Беларусі. Бо менавіта дзякуючы эканамічнай палітыцы, якая правільна праводзіцца на фоне імклівага росту сусветных цэн і стагнацыйных чаканняў, а таксама агрэсіўнай санкцыйнай палітыкі калектыўнага Захаду ў дачыненні да Беларусі, нам удалося не толькі захаваць рэальны рост заробатнай платы на ўзроўні амаль у 105%, не згарнуўшы пры гэтым ніводнай сацыяльнай праграмы, але і нарасціць будаўніцтва жытля з дзяржаўна-прыватнага больш чым на 14%.

Лічу, што задачы, якія паставіў Прэзідэнт, цалкам апраўданы і рэальныя. Бо беларускі народ — гэта прыклад працавітасці і мэтакіраванасці, здольнасці ў адзін момант пераадолець любыя цяжкасці і нягоды. І, напэўна, менавіта ў гэтым кіраванні сваім шляхам і заключваецца наша беларуская стратэгія развіцця.

Запісала Вольга АНУФРЫЕВА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Надзвычайнае становішча ў М'янме працягваецца яшчэ на паўгода

Ваенныя ўлады М'янмы прынялі рашэнне прадоўжыць рэжым надзвычайнага становішча ў краіне на шэсць месяцаў, паведаміла ТАСС. Паводле інфармацыі мясцовых СМІ, усе члены Савета нацыянальнай абароны і бяспекі, у тым ліку часовага прэзідэнта краіны, аднагалосна прынялі рашэнне аб прадоўжэнні перыяду надзвычайнага становішча па ўсёй краіне. Летась 1 лютага ваеннае камандаванне М'янмы аб'явіла аб увядзенні на год надзвычайнага становішча і зняці грамадзянскага кіраўніцтва краіны. Прадстаўнікі арміі растлумачылі гэта маштабнымі фальсіфікацыямі, якія, паводле іх мерка-

вання, адбыліся на агульных парламенцкіх выбарах, што прайшлі ў лістападзе 2020-га.

Данія першай у Еўрасаюзе адмяніла ўсе COVID-абмежаванні

Цяпер у гэтай краіне перастануць быць абавязковымі маскі і COVID-паспарты, а час работы бараў і рэстаранаў больш не будзе абмежаваны. Таксама зноў адкрыюцца нацыянальны клубы, адменены ліміт на колькасць людзей у зачыненых памяшканнях. Пры гэтым захаваюцца некаторыя абмежаванні для тых, хто прыбывае ў краіну, у прыватнасці для невакцынаваных турыстаў з краін, якія не ўваходзяць у шэнгенскую зону. Абмежаванні адменены, нагледзячы на высокія паказчыкі заражэння каранавірусам. У Даніі больш за 80% насель-

ніцтва атрымала абедзве дозы вакцыны ад віруса і каля 60% атрымала бустэрную дозу. Прапаноўва адмяніць усе абмежаванні паступіла ад міністэрства аховы здароўя на мінулым тыдні і пазней была зацверджана парламентам.

Наймацнейшыя за 120 гадоў дажджы абрынуліся на паўночны захад Аўстраліі

У акрузе Кімберлі выпала беспрэцэдэнтная за апошнія 120 гадоў колькасць ападкаў. Аб гэтым паведаміў мясцовы тэлеканал «9 News». Мусонныя дажджы, якія не спыняюцца ў рэгіёне ўжо некалькі дзён, прывялі да заталення населеных пунктаў і дарожнай інфраструктуры. Так, у раёне міжнароднага аэрапорта ў аўстралійскім Бруме за 48 гадзін выпала 563 міліметры ападкаў — гэта больш, чым за ўвесь мінулы год. Сіноптыкі прагназуюць, што ў найбліжэйшыя дні залевы працягнуцца. Таксама чакаецца моцны вечер з парывамі да 100 кіламетраў у гадзіну.

ХТО АЭС «НАРАДЗІЎ», ТОЙ ЗА ЯЕ І АДКАЗВАЕ

Атамнае супрацоўніцтва і ядзерна-электрычная будучыня

Сёлета Беларусь стала атамнай дзяржавай, таму не дзіва, што ў галоўны дакумент краіны, прапановы па змяненнях у які вынесены на рэферэндум, даддзена навіла «Рэспубліка Беларусь развівае атамную энергетыку ў мірных мэтах, забяспечвае бяспеку пры вытворчасці і выкарыстанні атамнай энергіі». Першы энергаблок з моманту падключэння да аб'яднанай энергасістэмы краіны выпрацаваў ужо 6,9 млрд кВт-г, што дазволіла скааноміць на замшчэнні імпарту прыроднага газу каля 250 млн долараў. З запускам двух энергаблокаў Беларусь зможа замшчаць каля 4,5 млрд м³ газу на год. У рэактар другога энергаблока, які гатовы на 95 %, ужо загрузаны цеплавідзяляльны зборкі (ЦВЗ). Налета плануецца яго энергетычны пуск і падключэнне да энергасістэмы краіны. Калі станцыя выйдзе на намінальную магутнасць, яна будзе генерываць каля 40 % усёй электраэнергіі Беларусі і штогод вырваць каля 18,5 млрд кВт-г.

Місіі выкананы

За час будаўніцтва атамнай станцыі ў Беларусь прайшлі ўсе місіі, якія МАГАТЭ рэкамендуе краінам-навікам у галіне ядзернай энергетыкі, а міжнароднае супрацоўніцтва краіны ў галіне ядзернай і радыяцыйнай бяспекі працягваецца, запўнілі эксперты. Міжнародныя мерапрыемствы, у тым ліку навуцальныя, па лініі МАГАТЭ і Еўрапейскага саюза не спыніліся, а ў некаторай частцы яны нават ідэнтыфікаваліся, паколькі былі пераведзены ў віртуальны фармат праз умовы пандэміі. У канцы верасня Беларусь, дарэчы, удзельнічала ў генеральнай канферэнцыі МАГАТЭ, дзе прайшоў шэраг двухбаковых сустрэч з рэгулюючымі органамі Расіі, Венгрыі, Турцыі, прадстаўнікамі МАГАТЭ, еўрапейскай камісіі, расказала **Наталля ДАНІЛЕНКА, начальнік аддзела міжнароднага супрацоўніцтва Дзяржатамнагляда:**

— Вынікі місіі на БелАЭС становяцца асновай для распрацоўкі нацыянальных планаў дзеянняў, якія скіраваны на ўдасканаленне ядзернай і радыяцыйнай бяспекі. У 2016 годзе ў краіне працавала місія па комплекснай ацэнцы рэгулюючай інфраструктуры (IRRS), у 2018-м — місія па аварыйнай га-тоўнасці і рэагаванні (EPREVE), у 2019-м — місія па ўліку і кантролю ядзерных матэрыялаў (ISSAS). Мы таксама ўзялі ўдзел у правядзенні місіі па комплекснай ацэнцы ядзернай інфраструктуры (IHIP) у дзвюх яе фазах (2012 і 2020 гады). Місія IHIP ацэньвае стан інфраструктуры ў цэлым і ўтрымлівае 19 модуляў, большая частка з якіх закранае пытанні рэгулявання ядзернай і радыяцыйнай бяспекі. Сёлета ў Беларусь ужо прайшла місія па пытаннях фізічнай абароны (IPPAS) і пост-місія па комплекснай ацэнцы рэгулюючай інфраструктуры ядзернай і радыяцыйнай бяспекі (IRRS).

Задача экспертаў МАГАТЭ была не навава ацэньваць сістэму рэгулявання па тэматчных модулях, а паглядзець, якая прагрэсу дасягнула краіна пры выкананні рэкамендацый місіі і як рэалізоўваецца нацыянальны план дзеянняў. У снежні адбылася таксама перадпуская партнёрская праверка другога энергаблока экспертамі Маскоўскага цэнтру Сусветнай асацыяцыі арганізацый (СВА),

якія эксплуатауюць атамныя электрастанцыі.

Партнёрскі агляд і справаздача

Беларусь таксама цесна ўзаемадзейнічае з еўрапейскай групай рэгулюючых органаў ядзернай бяспекі ENSREG. Супрацоўніцтва найперш адбываецца па пытаннях стрэс-тэстаў БелАЭС. Такое паняцце і неабходнасць праверкі ўстойлівасці ўсіх атамных станцыяў да прыродных уздзеянняў узніклі пасля таго, як у сакавіку 2011 года землятрус і цунамі прывялі да аварыі на АЭС Фукусіма-даіці ў Японіі, нагадаў **Алег СОБАЛЕЎ, кансультант Дзяржатамнагляда:**

— Першым этапам стрэс-тэстаў у 2016 годзе стала самаацэнка, якую правяла станцыя з удзелам расійскіх партнёраў. Другім (у 2017-м) — нацыянальная ацэнка па даручэнні ўрада пад агульным кіраўніцтвам Дзяржатамнагляда. Трэцім (канец 2017-га — сярдзіна 2018-га) — партнёрская праверка экспертнай групы ENSREG. Па выніках гэтага ў 2019-м быў выпрацаваны нацыянальны план дзеянняў, скіраваны на павышэнне запасаў бяспекі БелАЭС над устаноўленымі патрабаваннямі.

З канца мінулага года і сёлета ENSREG сумесна з Дзяржатамнаглядам праводзіць партнёрскі агляд ужо нацыянальнага плана Беларусі. Гэта не паўторная ацэнка ці стрэс-тэсты. Еўрапейскія эксперты глядзяць, наколькі краіна ўлічыла ў нацыянальным плане рэкамендацыі ENSREG, якія былі дадзены ў 2018-м. Такім чынам і выконваецца нацыянальны план, растлумачыў эксперт.

— Партнёрскі агляд уключае два этапы. Першы адбыўся ў лютым 2021-га, калі эксперты разглядалі сем прыярытэтных пытанняў, якія, на іх думку, было важна прааналізаваць да ўводу першага энергаблока БелАЭС у эксплуатацыю. Прадстаўнікі ENSREG адзначылі, што Беларусь належным чынам адраагавала на рэкамендацыі і рэалізоўвала мерапрыемствы, якія адпавядаюць сямі абазначаным прыярытэтным пытанням. У межах другога этапу партнёрскага агляда эксперты наведлі пляцоўку атамнай станцыі, убачылі больш за 70 аб'ектаў і сістэм АЭС, у тым ліку

рэактарнае аддзяленне, вывучылі мноства дакументацыі і мелі магчымасць абмеркаваць усе пытанні з прадстаўнікамі БелАЭС і расійскім бокам.

Вынікам агляда стала канчатковая справаздача ENSREG, якая была разгледжана на пасяджэнні еўрапейскай групы рэгулюючых органаў ядзернай бяспекі. Дакумент апублікаваны на сайце Дзяржатамнагляда для агульнага доступу, гэтак жа як і прэс-рэліз нагляднага органа.

— Прадстаўнікі ENSREG у справаздачы канстатавалі адкрытасць і празрыстасць дзеянняў беларускага боку. Яны адзначылі, што ўсе рэкамендацыі выкананы і ўлічаны, а дзеянні на АЭС адпавядаюць духу і літары іх рэкамендацый. Узровень запасаў бяспекі атамнай станцыі ацэнены як той, што перавышае нормы, а прынцып бесперапыннага павышэння бяспекі, які практыкуе МАГАТЭ, падтрымліваецца беларускім бокам. З 22 рэкамендацый выканана ўжо 17 (прычым многія — з апрадэжэннем тэрмінаў). Пяць — у стадыі выканання, — удакладніў эксперт.

Акрамя таго, з улікам павышанай цікавасці да мерапрыемстваў, што адбываюцца па выніках стрэс-тэстаў, у лістападзе быў актуалізаваны і апублікаваны на сайце Дзяржатамнагляда статус выканання мерапрыемстваў нацыянальнага плана. А таксама сам нацплан, у які дадалі некалькі пунктаў.

Эксперты нагадалі, што досыць доўгае спыненне першага энергаблока БелАЭС, які цяпер ізноў эксплуатаецца, не адбілася на бяспецы атамнай станцыі.

— Сітуацыя з рамонтам зацягнулася ў тым ліку таму, што дэталі для атамнай станцыі — гэта не масавая, а штучная вытворчасць. Прышлося чакаць, пакуль вырабіць патрэбнае абсталяванне. Калі нешта спеўца ў замежным аўто, то запчасткі да яго не робяць у краіне, якая яго купіла, новыя дэталі чакаюць ад вытворцы, — паясніў Алег Собалеў. — У Беларусь цесна сувязі не толькі па лініі эксплуатацыйнай арганізацыі, але і па лініі рэгулюючага органа з краінай — пастаўшчыком ядзерных тэхналогій у нашу краіну — Расіяй. Гэта нармальнае сусветная практыка, што краіна — пастаўшчык

тэхналогій працуе з аб'ектамі ў розных краінах дзесяцігоддзямі. Гэта як дзіця: хто яго нарадзіў, той і мае за яго адказнасць.

Больш лічыльнікаў, менш газу

За час работы першага энергаблока аб'ём электраспажывання ў краіне вырас амаль да 26,5 млрд кВт-г, а аб'ём спажывання насельніцтвам склаў 225 млн кВт-г. Яшчэ 500 млн кВт-г ужывае энергасістэма, у тым ліку для забеспячэння работы электракатлоў. БелАЭС для Беларусі — гэта не толькі гарант павышэння энергетычнай бяспекі, але і якасна новыя магчымасці для развіцця нацыянальнай эканомікі, самыя перадавыя тэхналогіі, тысячы новых рабочых месцаў, абазначыў **міністр энергетыкі Віктар КАРАНКЕВІЧ:**

— З запускам двух блокаў АЭС краіна атрымае не толькі надзейную экалагічную крыніцу энергіі, якая забяспечыць каля 40 % унутраных патрэб у электраэнергіі, але і штогод будзе змяншаць выкіды парніковых газаў больш як на 7 млн тон, спрыяючы змякчэнню наступстваў змянення клімату.

Энергетыкі плануецца таксама знізіць долю выкарыстання газу ў вытворчасці цеплавой і электрычнай энергіі да 60 % у 2025-м і да 50 % — у 2030-м. Акрамя таго, мяркуецца павялічыць колькасць аднаўляльных крыніц энергіі

Цікава ведаць

Наша краіна стала першай замежнай пляцоўкай, дзе Дзяржарпарацыя «Расатам» бабудавала АЭС з вода-вадзяным рэактарам пакалення «3+» — з павышанымі характарыстыкамі бяспекі. Рэактар станцыі пакрыты двайной ахоўнай абалонкай з металу і бетону. Унутраная выклочае выхад радыяеактыўных рэчываў у наваколле, а вонкавая — сумесна з унутранай служыць фізічнай абаронай ад прыродных і тэхнагенных уздзеянняў, у тым ліку ад землятрусаў і буранаў.

У якасці паліва на АЭС выкарыстоўваецца слабаабгагачаны дыякід урану ў выглядзе таблетака памерам 9-12 мм, якія змяшчаюць у герметычных трубках (цеплавідзяляльных элементах). Адна пяціграмавая ўранавая таблетка замшчае 400 кілаграмаў вугалю, 350 кілаграмаў нафты, 360 м³ газу. Станцыя разлічана на 60 гадоў работы, а з улікам практыкі працягнення тэрмінаў службы — на стагоддзе.

Гэты праект стаў для Беларусі асновай развіцця атамнай энергетыкі, гарантам энергетычнай бяспекі ў найбліжэйшых дзесяцігоддзі і вялікім крокам у развіцці нацыянальнай эканомікі, адзначаюць аічыныя энергетыкі. Яны не выключалі, што ў Беларусь будзе бабудавана другая АЭС. Навуковыя даследаванні і эканамічныя разлікі, зыходзячы з комплекснай праграмы развіцця краіны, вядуцца пад кіраўніцтвам НАН з удзелам расійскіх спецыялістаў. Мяркуюць, што да восні 2022-га кіраўніку дзяржавы будучы ўнесены адпаведныя прапановы.

ў агульным аб'ёме паліўна-энергетычных рэсурсаў да 7 % у 2025-м і да 8 % — у 2030-м. Усё гэта дазволіць скааноміць за пяцігодку каля 310 тысяч тон у. п.

Сярод нядаўніх дасягненняў аічынай энергасістэмы — з'яўленне цалкам лічбавай падстанцыі класа напружання 330 кВ «Магілёў-330». Гэта адна з базавых падстанцый у энергасістэме, дзе выкарыстоўваюцца найноўшыя тэхналогіі збору і перадачы інфармацыі, лічбавыя трансфарматы току і напружання, аптычныя кабельныя сувязі паміж рознымі прыладамі, паведаміў кіраўнік Міністэрства.

— Укараненне лічбавых тэхналогій на аб'екце дазволіла значна знізіць эксплуатацыйныя і працоўныя затраты і павысіць надзейнасць электразабеспячэння. У рамках праекта на лініях электраперадачы ўпершыню выкарыстаны прылады вызначэння месца пашкоджання, якія працуюць па хвалевым прынцыпе. Яны дазваляюць з высокай верагоднасцю (да некалькіх дзесяткаў метраў) знайсці месца здарэння.

Працягваецца работа і па ўкараненні электронных лічыльнікаў электраэнергіі. За 2016—2021 гады устаноўлена 2,5 млн такіх прылад, за 2021-ы — заменена 458,3 тысячы прылад уліку ў жыхароў. 1,8 млн абанентаў (электронных лічыльнікаў) ужо аб'яднаны ў аўтаматызаваную сістэму «АСКУЭ-быт». Знаходжанне ў ёй дазваляе разлічвацца за электраэнергію па тарафах, якія дэфэрэнцыраваны па перыядах часу, што дае магчымасць знізіць выдаткі на аплату электрычнасці. Акрамя таго, праз «АСКУЭ-быт» можна атрымаць інфармацыю аб колькасці ўжытай электраэнергіі за розныя перыяды (калі вы аплачаеце святло праз АІС «Разлік») без самастойнага зняцця паказчыкаў, сцвярджаюць энергетыкі. У перспектыве яны аб'яцваюць інтэграваць «АСКУЭ-быт» з АРП, што яшчэ больш спросціць схему плаццоўкі.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

Даслоўна

Член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па пытаннях экалогіі, прыродакарыстання і чарнобыльскай катастрофы Ірына КРАЛЕВІЧ:

— Дзякуючы прадуманай і ўпэўненай палітыцы кіраўніка дзяржавы, мы не толькі пераадоўваем наступствы аварыі, што здарылася ў 1986 годзе на ЧАЭС, але

і актыўна развіваем атамную энергетыку ў мірных мэтах. Гэта і дагэтуль сапраўды норма ў абноўленай Канстытуцыі: Рэспубліка Беларусь развівае атамную энергетыку ў мірных мэтах, гарантуе бяспеку пры вытворчасці і выкарыстанні атамнай энергіі. Сёння жыццё яшчэ раз даказала правільнасць прынятага рашэння аб будаўніцтве ў нашай краіне атамнай станцыі. Ва ўмовах санкцыйнага ціску на краіну атамная станцыя — адзін з гарантаў нашай энергетычнай і эканамічнай бяспекі. За атамнай энергетыкай будучыня, гэта разумее ўвесь свет. І тое, што мы прапісалі развіццё атамнай энергетыкі ў Асноўным Заcone краіны, гаворыць аб многім.

У першую чаргу аб тым, што нашы прадпрыемствы змогуць і ў далейшым вырабляць канкурэнтаздольную прадукцыю, запатрабаваную на знешніх рынках. А гэта — паўнаўвядзены бюджэт і эканамічная падтрымка кожнай сям'і, кожнага чалавека. Павінна адзначыць, што бяспецы атамнай энергетыкі ў нашай краіне ўдзяляецца вялікая ўвага на ўсё узроўнях. Дастаткова сказаць, што ўжо распрацоўваецца і паступіць у вясню на разгляд у Палату прадстаўнікоў новы законапраект «Аб рэгуляванні бяспекі пры выкарыстанні атамнай энергіі», які ўключае ўказам кіраўніка дзяржавы ў план разгляду законапраектаў на 2022 год.

І яшчэ пра падатковыя нюансы

ДЭКЛАРАЦЫЮ ЗА НАС ПАДАСЦЬ НАЙМАЛЬНІК

Як адзначыў начальнік Галоўнага ўпраўлення падаткаабкладання фізічных асоб Міністэрства па падатках і зборах Беларусі Андрэй КАВАЛЕУСКІ, з пачатку года ўвайшлі ў сілу змяненні ў Падатковы кодэкс. Яны закранулі ўсе катэгорыі плацельшчыкаў: фізічных асоб, індывідуальных прадпрыемстваў і юрыдычных асоб.

Як вядома, усе людзі з'яўляюцца плацельшчыкамі чатырох асноўных відаў падаткаў: гэта падходны падатак з фізічных асоб, падатак на нерухомаць, зямельны і транспартны падаткі. Што датычыцца падходнага падатку з фізічных асоб, то значных змен у бягучым годзе тут для грамадзян не адбылося. Але варта адзначыць, што павышаны сумы, якія не абкладаюцца падходным падаткам, і праіндексаваны стаўкі вылікаў, прыведзеныя ў лічбавым выражэнні. Гэтая работа ажыццяўляецца кожны год. У прынцыпе ўсе сумы, якія не абкладаюцца падходным падаткам, павышаны ў межах 5–7 %.

Варта адзначыць вельмі важнае новаўвядзенне, што закранае суб'ектаў гаспадарання, якія выплачваюць грамадзянам даходы. Для іх з гэтага года ўводзіцца абавязальства прадстаўляць падатковую дэкларацыю па падходным падатку. Гэта значыць штоквартальна любячы беларуская арганізацыя і індывідуальны прадпрыемствы, якія выплачваюць насельніцтву даходы, будуць прадстаўляць ужо асобную, новую дэкларацыю па падходным падатку. Раней частка звестак накіроўвалася ў падатковы орган, гэта была інфармацыя аб сумах, якія падлягаюць пералічэнню падходнага падатку; ад фондзе заробатнай платы, але цяпер гэты ўжо вылучаецца ў асобную дэкларацыю.

ІЛЬГОТА АДМЯНЯЕЦЦА, АЛЕ НЕ ДЛЯ ЎСІХ

Значныя змены адбыліся ў дачыненні да падатку на нерухомаць і зямельнага падатку. «Тут самае галоўнае змяненне — гэта адмена падатковых ільготаў у дачыненні да адной кватэры. Да 2022 года, калі фізічнай асобе па праву ўласнасці належала толькі адна кватэра, яна вызвалілася ад падаткаабкладання, а ўжо з другой і наступнай кватэры неабходна было выплачваць падатак на нерухомаць, прычым стаўка падатку складала 0,2 % і да яе выкарыстоўваліся яшчэ павышэнні, прадугледжаныя расшэннямі мясцовых Саветаў дэпутатаў.

(Заканчанне.
Пачатак на 1-й стар.)

З гэтага года кожная кватэра ва ўласнасці грамадзян будзе абкладана падаткам», — адзначыў начальнік галоўнага ўпраўлення.

Нерухомаць валодаюць розныя катэгорыі грамадзян: як працаздольныя, так і пенсіянеры па ўзросце, інваліды першай і другой групы, члены шматдзетных сем'яў. Улічваючы гэта, было адзначана вызначана, што для пенсіянераў па ўзросце, інвалідаў першай і другой групы, а таксама членаў шматдзетнай сям'і і непаўналетніх ільгота па адной кватэры захоўваецца. Для шматдзетных сем'яў любая колькасць кватэр не будзе абкладацца падаткам. Калі ў пенсіянера ва ўласнасці адна кватэра, падатак па ёй не выплачваецца, калі пенсіянер мае адну кватэру і адзін жылё дом, падатак з іх таксама не бярацца, а толькі з другой кватэры і з другога жылёга дома».

Па кватэрах існуе адзін нюанс. **Намеснік начальніка інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Беларусі па Мінску Вольга ТАРАСЕВІЧ** адзначыла, што раней такая ж ільгота існавала для жылых дамоў гэтай жа катэгорыі грамадзян, але была абавязкова прывязка да таго, каб з імі не пражывалі працаздольныя грамадзяне, якія фінансавалі маглі заплаціць гэты падатак. Сёння такой прывязкі няма, гэта значыць дастаткова таго, што пенсіянер з'яўляецца ўласнікам жылёга памішання, якое падлягае падаткаабкладанню. Ільгота па адной кватэры будзе дадзена яму аўтаматычна. Калі ў яго дзве кватэры, то льготай будзе забяспечана найбольш дарагая па цене, а кватэра з меншай цаной будзе падлягаць падаткаабкладанню.

ЗА ДРУГУЮ КВАТЭРУ ЗАПЛАЦІМ МЕНШ

Перагледжаны падыходы да вызначэння падатковай базы і сумы падатку на нерухомаць. Інакш кажучы, падатак на нерухомаць па кватэрах будзе вылічвацца зыходзячы са стаўкі 0,1 % ад кошту кватэры для мэт падаткаабкладання.

Дадзены кошт будзе вызначацца падатковымі органамі зыходзячы з плошчы кватэры і разліковага кошту тыпавога квадратнага метра жылля, які прыведзены ў Падатковым кодэксе. Напрыклад, на кватэру ў Мінску плошчай 60 квадратных метраў гадавая сума падатку на нерухомаць складзе менш за 50 рублёў. «Пры гэтым прадугледжаны парадак выплаты, размеркаваны на два гады: у 2022 годзе грамадзяне ўносяць аванс 50 % адгадовай сумы падатку на нерухомаць, а ў 2023-м ужо зробіць даплату да поўнай сумы падатку. Пляціць падатак неабходна будзе, як і раней, на падставе паведамлен-

ня падатковага органа, якое ўсім грамадзянам будзе накіравана да 1 верасня. Аналагічныя падыходы і ў зямельным падатку», — удакладніў Андрэй Кавалеўскі.

ПРАВЕРКА ДАХОДАЎ І ВЫДАТКАЎ

У новым кодэксе, у прыватнасці, з'явіўся артыкул 73.1 «Камеральная праверка адпаведнасці выдаткаў даходам фізічнай асобы». Цяпер пад камеральную праверку таксама трапляюць і замежныя грамадзяне, і асобы без грамадзянства, якія пастаянна пражываюць у Беларусі. Правераць падаткавікі маюць права выдаткі і даходы за поўны календарны месяц ці некалькі месяцаў з'яўляюцца года, а таксама за 10 поўных гадоў, якія папярэднічаюць году, калі праводзіцца супастаўленне сум выдаткаў і паступленняў.

Такую праверку падатковага можа прызначыць з многіх прычын, пачынаючы ад запыту з міліцыі, дзяржаўнага КДБ, пракуратуры і Следчага камітэта і заканчваючы дараўненнем прадстаўніцтва падатковай інспекцыі або інфармацыяй аб буйной куплі. На правядзенне правёркі не выдаецца прадзісанне, так што пра яе пачатак чалавек наогул не будзе ведаць. Пры выўленні перавышэння сум расходаў над даходамі ў памеры 500 і больш базавых велічынь падатковага запытае тлумачэнні. Грамадзянін павінен раскажаць аб фінансавых паступленнях і пацвердзіць іх дакумэнтальна на працягу 30 календарных дзён. Дадзены тэрмін можа быць падоўжаны, калі чалавек у гэты час знаходзіцца на балыччым, за межамі Беларусі ці ў камандзіроўцы.

Да выдаткаў падатковага будзе адносіцца сума на «набыццё мінімальнага набору прадуктаў харчавання і нехарчовых тавараў і паслуг, неабходных для захавання здароўя і забеспячэння жыццядзейнасці, у памеры бюджэту пражыткавага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва». Калі ў сям'і ёсць дзеці да 18 гадоў, то да выдаткаў таксама будучы адносіцца грошы на прадукты, тавары і паслугі ў памеры 50 % БГМ на кожнае дзіця. Сёння БГМ складае 321,22 рубля. Таксама да расходаў адносяцца грошы, выдаткаваныя на будаўніцтва нерухомаці.

Падатковую не будзе цікавіць, вы купляеце прадукты ў дарогіх крамах ці ў самых таных, вам трэба больш прадуктаў для жыцця ці вы яшчэ як індыйскі ёг — раз на тры дні. У разлік выдаткаў будучы прымацца менавіта гэтыя сумы, бо гэта закон. А перад законам, як вядома, усе роўныя. Калі выдаткаў будзе больш, чым даходаў, то тады налічваецца падходны падатак

па павышанай стаўцы ў памеры 20 %.

ІНВЕСТЫЦЫІ ПАТРЭБНЫЯ ЯК ПАВЕТРА

Начальнік Галоўнага ўпраўлення метадалогіі падаткаабкладання Міністэрства па падатках і зборах Наталія КАНДРАЦЕНКА падкрэсліла: большасць змяненняў у Падатковым кодэксе, якія датычацца арганізацый, накіравана на раўнае практычных задач. Гэта значыць практыка падаткаабкладання паказала, што ў закандаўстве трэба нешта ўдакладніць або змяніць сам парадак падаткаабкладання, для таго каб вырашыць тыя ці іншыя практычныя пытанні. Але таксама ёсць новаўвядзенні, якія заклікаюць ўзмацніць інвестыцыйную актыўнасць суб'ектаў гаспадарання і прыцягнуць дадатковыя даходы ў бюджэты.

Паводле яе інфармацыі, па падатку на прыбытак павялічаны інвестыцыйны вылік, які маюць права прымяняць арганізацыі. Па будынках і збудаваннях інвестыцыйны вылік вырас да 15 %, па абсталяванні — да 40 %.

Акрамя таго, інвестыцыйны вылік можна будзе выкарыстоўваць і ў дачыненні да даабсталявання асноўных сродкаў, а таксама пускавых комплексаў. Змяняецца таксама парадак уліку пры падаткаабкладанні рэкламных выдаткаў. Усе рэкламныя выдаткі, якія нясуць арганізацыі, будуць падзеленыя на два складнікі. **Адзін з іх — гэта выдаткі на рэкламу, размешчаную ў сродках масавай інфармацыі, а таксама для ўдзелу ў выставах і канферэнцыях. Іх можна будзе адносіць на выдаткі без усялякіх абмежаванняў**, такім чынам, яны па фактычных расходах будучы адносіцца да выдаткаў, якія ўлічваюцца пры падаткаабкладанні. Усе астатнія віды рэкламных выдаткаў будучы аднесены ў 2022 годзе да расходаў, якія наміроўваюцца, а іх закупны памер не зможа перавышаць 1 % выручкі ад рэалізацыі тавараў, работ і паслуг.

Яшчэ адна важная навіна: з 2022 года мясцовыя Саветы дэпутатаў атрымалі права павялічваць асноўную стаўку падатку на прыбытак (яна складае 18 %) на два працэнтныя пункты для асобных катэгорыяў плацельшчыкаў падатку на прыбытак, якія выплачваюць яго ў мясцовыя бюджэты.

ЗЯМЁЛЬНЫ І ТРАНСПАРТНЫ ПАДАТКІ

Робіцца сучасная падатковая база па зямельным падатку. Па словах Наталлі Кандрацэнкі, па кожнай ацэнчанай зоне зямельных участкаў устаноўлены правільныя, як вызначаецца кадастравая цена, падатковая база па зямельным падатку на 2022 год. Гэтая новая цена будзе размешчана на афіцыйным сайце Нацыянальнага кадастравага агенства.

А вось з першых дзён 2023-га ўводзіцца павышанае падаткаабкладанне некаторых зямельных участкаў. Гаворка пра тыя, якія выдзелены пад будаўніцтва капітальных будынкаў, будынкаў і збудаванняў, па якіх на працягу трох гадоў пасля вылучэння не правядзена дзяржаўная рэгістрацыя пабудаванага капітальнага будынка. Ці на працягу трох гадоў не ўведзены ў эксплуатацыю адпаведны аб'ект, калі дзяржаўная рэгістрацыя стварэння такога капітальнага будынка не патрабуецца. «Заўважу, дадзена норма ўводзіцца з 1 студзеня 2023 года, але ў Падатковы кодэкс яна ўжо ўключана, каб арганізацыі маглі падрыхтавацца да гэтага павышанага падаткаабкладання і за 2022 год, напрыклад, увесці ў эксплуатацыю аб'екты, якія яшчэ не дабудаваныя», — падкрэсліла начальнік Галоўнага ўпраўлення.

Па транспартным падатку для арганізацый ўводзіцца новая падатковая льгота, якая датычыцца транспартных сродкаў, законсерваных ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку. «Гэта значыць арганізацыя, якая законсервуе свой транспартны сродак у гэтым парадку, зможа не выплачваць транспартны падатак з месяца, наступнага за месяцам пачатку кансервацыі транспартнага сродку», — растлумачыла спецыяліст.

Эксперт дадала: у падатак на дабаўленую вартасць, падатак на прыбытак, адзіны падатак для прыватнага сельскагаспадарчай прадукцыі ўведзеныя нормы таго, як вызначаецца падатковая база па гэтых падатках. Напрыклад, калі арганізацыя змяніла існуючую сістэму падаткаабкладання і тавары былі адгружаныя пры адной сістэме, а аплата за адгружаныя тавары прыйшла, калі арганізацыя ўжо ўжывала іншую сістэму.

Жыллё

АТРЫМЛІВАЕЦЦА КРЫХУ БОЛЬШ ЗА АДНУ КВАТЭРУ НА ШМАТДЗЕТНУЮ СЯМ'Ю

Да такіх высоў прыходзіш пасля праглядання статыстыкі жыллёвага будаўніцтва ў сталіцы. А работы ў будаўніцтве на гэтай ніве непачаты край. Бо чарга тых, хто мае патрэбу ў жыллі ў Мінску на гэты момант, налічвае больш за 187 тысяч сем'яў.

Дарэчы, летась выдзяленне жылля чаргавікам вялося апераджальнымі тэмпамі. А даведзеныя Мінгарвыканкаму заданні па забеспячэнні шматдзетных сем'яў жыллем нават перавыкананы. «Пры заданні 1,6 ты-

сячы сем'яў мы далі магчымасць паляпшэння жыллёвых умоў 1647 сем'ям. Для гэтага было выкарыстана 1757 кватэр у аб'ектах долевага будаўніцтва ў Мінску і горадзе-спадарожніку Смалевічах, а таксама чаргавікам прададзена 40 гатовых кватэр і выдзелена тры кватэры дзяржаўнага жыллёвага фонду», — адзначыла начальнік ўпраўлення жыллёвай палітыкі Мінгарвыканкама Алена ЛУКАШЭВІЧ.

А вось чарга агульнай групы тых, хто мае патрэбу, рухалася не так хутка. Але ім таксама прапаноўваліся розныя варыянты паляпшэн-

ня жыллёвых умоў. Больш за 500 чалавек — работнікаў прадпрыемстваў і арганізацый — выбралі паміж будаўніцтвам, атрыманнем арэнднай або сацыяльнай кватэры.

Чыноўнікі ад будаўніцтва запланавалі на гэты год працягнуць як будаўніцтва жылля для тых, хто мае патрэбу, у тым ліку ў горадзе-спадарожніку Смалевічах, так і ўзвядзенне арэнднага жылля. У прыватнасці ўзвядуць новы дом на перакрываўнай вуліцы Шаранговіча—Гароцкага. Уключаць у абарот і вызваленныя ква-

тэры, якія будуць даваць у якасці арэнднага жылля розным катэгорыям грамадзян. У Фрунзенскім раёне плануецца будаўніцтва сацыяльнага жылля. Іншы даступны для работнікаў прадпрыемстваў спосаб, па словах Алены Лукашэвіч, — заключэнне дагавору долевага будаўніцтва з дзяржаўным будоўшчыкам з абмежаваным прыбыткам.

Матэрыялы падрыхтаваў
Сяргей КУРКАЧ.

На слыху

КАБ МІНІМІЗАВАЦЬ ЧЭРГІ І НЕБЯСПЕКУ ЗАРАЖЭННЯ

Абавязковае тэсціраванне на COVID-19 адменена, хварэць можна без бальнічнага тры дні

МІНІСТЭРСТВА аховы здароўя Рэспублікі Беларусь дазволіла ўрачам устаўнаўліваць дыягназ «інфекцыя COVID-19» пры наяўнасці клінічных і/або рэнтген-тамаграфічных даных — без правядзення абавязковага ПЛР-тэсціравання або антыген-тэсціравання на амбулаторным этапе. Выключэнне — тры выпадкі, калі патрабавецца шпіталізацыя пацыента ў стацыянар. Загад № 108 падпісаны ў Міністэрстве аховы здароўя 31 студзеня 2022 года.

іншай рэспіраторнай інфекцыі. Калі захворванне праходзіць у лёгкай форме, пацыент знаходзіцца на лячэнні ў хатніх умовах. Ён выконвае ўсе рэкамендацыі ўрача, у тым ліку п'е шмат вадкасці, ужывае парацэтamol пры павышэнні тэмпературы і праводзіць звычайнае сімптаматычнае лячэнне. Калі медработнікі ўстаўнаўліваюць дыягназ «пнеўманія», то, адпаведна, яе і будуць лячыць.

Гэта норма прынятая з мэтай зніжэння рызыкі заражэння вострымі рэспіраторнымі інфекцыямі, у тым ліку інфекцыяй COVID-19, пры наведанні амбулаторна-паліклінічных арганізацый.

СТУДЭНТЫ-МЕДЫКІ 6 КУРСА МОГУЦЬ АФАРМЛЯЦЬ БАЛЬНІЧНЫЯ

Студэнты 6 курсаў медуніверсітэтаў, прыцягнутыя да аказання меддапамогі, цяпер змогуць самі афармляць пацыентам бальнічныя.

Міністр аховы здароўя Дзмітрый Піневіч падпісаў адпаведны загад 1 лютага бягучага года. Ён дазваляе студэнтам 6 курса медыцынскіх універсітэтаў, прыцягнутым да аказання медыцынскай дапамогі ў амбулаторна-паліклінічных умовах, праводзіць экспертызу часовай непрацаздольнасці, выдаваць і афармляць лісты непрацаздольнасці.

Начальнікі галоўных упраўленняў па ахове здароўя абласных выканаўчых камітэтаў, старшыні Камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама мусяць правесці ўводны інструктаж з наступнай праверкай ведаў па пытаннях правядзення экспертызы часовай непрацаздольнасці афармлення і выдачы лістоў непрацаздольнасці і даведак аб часовай непрацаздольнасці.

ТРЫ ДНІ БЕЗ БАЛЬНІЧНАГА

Міністэрства працы і сацыяльнай абароны нагадала, што ў краіне дзейнічае норма аб праве наймальніка вызваляць ад работы работніка ў сувязі з яго хваравітым станам на тэрмін да трох календарных дзён сумарна. Яна замацавана ў пункце 14 Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 24 красавіка 2020 г. № 143 «Аб падтрымцы эканомікі».

Пры гэтым работнік можа не прадстаўляць лістоў непрацаздольнасці або не афармляць іншыя дакументы, якія пацвярджаюць хваравіты стан.

— Калі работнік адчуў недамаганне, ён можа звярнуцца да наймальніка або іншай службовай асобы, вызначанай у арганізацыйнай наймальнікам, з просьбай аб вызваленні ад работы ў сувязі з дрэнным самаадчуваннем, — растлумачылі ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны.

Тэрмін вызвалення ад работы вызначаецца работнікам па ўзгадненні з наймальнікам і можа складаць адзін, два ці тры дні. Вызваленне ад работы без прадстаўлення пацвярдальнага дакумента не можа перавышаць тры дні сумарна.

Пры гэтым важна ведаць, што адсутнасць на рабоце па дадзеных абставінах можа адбывацца толькі па ўзгадненні з наймальнікам, у адваротным выпадку можа расцэнюцца як прагул. Парадак узаемадзейнення работніка і наймальніка па рэалізацыі гэтай нормы ўказа можа быць замацаваны ў лакальным прававым акце арганізацыі.

Захаванне сярэдняга заробку за перыяд вызвалення ад работы можа быць прадугледжана калектыўным дагаворам, іншым лакальным прававым актам арганізацыі, за выключэннем бюджэтных арганізацый і іншых арганізацый, якія атрымліваюць субсідыі, работнікі якіх прыраўнаваныя па аплаце працы да работнікаў бюджэтных арганізацый.

Алена КРАВЕЦ.

ЯК НЕ СТАЦЬ АХВЯРАЙ ВОГНЕННАЙ СТЫЖІІ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Праводзячы разведку, я і старшы пажарны, малодшы сяржант унутранай службы Вадзім Мірон, на ўваходзе ў кватэру, дзе быў пажар, знайшлі жанчыну і вынеслі яе на вуліцу. — расказаў **начальнік варты пажарнай аварыйна-ратавальнай часці № 1 Дзяржынскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях, лейтэнант унутранай службы Максім МАГЕР.** — Выратаваную перадалі медыкам. Адно звяно газдымаабаронцаў працавала на ратаванні і ліквідацыю ўзгарання ў кватэры, другое — на ратаванні і эвакуацыю людзей з паверхі, якія размяшчаюцца вышэй. На лесвічнай клетцы паміж чацвёртым і пятым паверхамі мы выявілі траіх маладых людзей. Мужчыну з другога паверха вывелі пры дапамозе спецыяльнай маскі. Паралельна адчынялі вокны, каб выпусціць дым з пад'езду.

У выніку на пажары былі выратаваны пяць чалавек. Медыцынская дапамога спатрэбілася толькі жанчыне, у кватэры якой узнікла ўзгаранне (у выніку сэрца жанчыны перастала біцца ў бальніцы). Гаспадар жылой плошчы загінуў на месцы здарэння. Ахвярамі агню сталі і жыхары Канікавіцкага раёна. 26 студзеня на пажары загінулі бацька і дачка. Па словах суседзяў, яны злоўжывалі спіртнымі напоямі, курылі — часта ў нецярпым стане. Неасцярожнае абыходжанне з агнём падчас курэння і стала прычынай пажару.

Па адной з версій, менавіта з-за непатушанай цыгарэты ў апошні дзень студзеня загінулі і два мужчыны: адзін, грамадзянін 1984 года нараджэння, з аграгарадка Салтанава Рэчыцкага раёна, другі, 1978 года нараджэння, з вёскі Калонія Кобрынскага раёна.

НАЙЛЕПШЫ СЯБАР — АПАВЯШЧАЛЬНІК

З пачатку года толькі ў Барысаўскім раёне ратавальнікі выздэжалі на

тушэнне 11 пажараў, на якіх загінулі тры чалавекі. 25 студзеня ў цэнтры апэратыўнага кіравання Барысаўскага гарадскога раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях паступіла паведамленне аб загаранні жыллага дома ў вёсцы Дзедзілавічы. Пакуль ратавальнікі прыбылі на месца здарэння (а ў такіх сітуацыях у іх распараджэнні ўсяго некалькі хвілін), дом гарэў адкрытым полымем. На падлозе ў жылым памяшканні супрацоўнікі МНС знайшлі гаспадыню. На жаль, яна была ўжо без прыкмет жыцця. Адной з прычын узнікнення пажару, якія разглядаюцца, — неасцярожнае абыходжанне з агнём падчас курэння.

І гэта не адзіны выпадак, калі чалавек, забываючы аб элементарных правілах пажарнай бяспекі, плаціць самую высокую цану — страчвае жыццё, — заўважае **афіцыйны прадстаўнік Мінскага абласнога ўпраўлення Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Анастасія ШВАЙБОВІЧ.** — Нельга дапускаць курэння ў жылых памяшканнях. Месцы для гэтай згубнай звычкі трэба абсталяваць пепельніцай з негаручага матэрыялу. Не варта забываць і аб тым, што курэнне каля лёгкаўзгаральных і гаручых вадкасцяў таксама можа прывесці да трагедыі, а своечасова патушаны недакурак або запалка пасля іх выкарыстання з'яўляецца абавязковай умовай бяспечнага быту. І самы просты спосаб зберагчы сябе і сваіх блізкіх ад пажару і яго наступстваў — устанавіць аўтаматычны пажарны апавяшчальнік у жылых пакоях.

Менавіта гэты прыбор, які гучна сіпалізаваў аб тым, што дзесяці здарэліся трагедыі, нядаўна прымусяў жыхароў шматкватэрнага дома аграгарадка Стары Сверхань Стаўбужскага раёна звярнуць увагу на суседнюю кватэру, з якой ішоў густы дым. Выклікаўшы ратавальнікаў, людзі апэратыўна пакінулі свае кватэры. Супрацоўнікі МНС, якія прыбылі на месца здарэння, зафіксавалі ўзга-

ранне ў адной з кватэр двухпавярховага дома. Па папярэдняй інфармацыі, там знаходзіўся чалавек. Падчас разведкі ратавальнікі выявілі дваіх мужчын, дапамога якім, на жаль, ужо была непатрэбная...

У той дзень у Стаўбужскім раёне была яшчэ адна ахвяра агню. Толькі за суткі ў адным раёне краіны на пажарах загінулі тры чалавекі. Усяго ў студзені на тэрыторыі Мінскай вобласці адбылося 116 пажараў, якія абарвалі жыцці 21 чалавека. У краіне спачатку года адбылося 508 пажараў, на якіх загінулі 98 чалавек.

Ратавальнікі не перастаюць паўтараць, у аснове кожнай з прычын, з якіх узніклі падобныя надзвычайныя сітуацыі, — безадказнасць, нядбайнасць і няўважлівасць канкрэтнага чалавека. Супрацоўнікі МНС звяртаюць увагу грамадзян на неабходнасць прывядзення домаўладання ў пажарабяспечны стан і заклікаюць выконваць элементарныя правілы: змяняць старую праводку, не перагружаць электрычную сетку, эксплуатаваць выключна справныя печы, не курыць у жылым памяшканні.

ГІСТОРЫІ СА ШАСЦЛІВЫМ ФІНАЛАМ

Як прызнаюцца супрацоўнікі МНС, колькасць выратаваных жыццяў яны ніколі не лічаць. Хоць памятаюць амаль кожную гісторыю са шчаслівым канцом. І з нешчаслівым, на жаль, таксама. Людзей, якія падарылі ім другое жыццё, ніколі не забудуць і тыя, хто мог стаць ахвярай агню.

Сярод іх — і пажылая жанчына з пасёлка Альба, што ў Нясвіжскім раёне. Паведамленне аб задымленні ў адной з кватэр жыллага дома ратавальнікам паступіла ў ноч на 8 студзеня. Падроздзялены МНС, якія прыбылі па ўказаным адрасе, выявілі шчыльнае задымленне ў кватэры на трэцім паверсе. Ратавальнікі знайшлі ў калідоры гаспадыню маёмасці. Высветлілася, што, адчуўшы пах дыму, пенсіянерка выявіла ўзгаранне мэблі, якое адбылося ад непатушанай свечкі.

Гаспадыня спрабавала справіцца з дымам самастойна, аднак у яе нічога не атрымалася. Тады жанчына накіравалася да выходу, аднак паслізнулася і ўпала. Выйсці з кватэры сама яна ўжо не магла. Добра, што ратавальнікі прыбылі на дапамогу своечасова.

У патрэбным месцы ў патрэбны час апынуўся і жыхар Магілёва. Алег Новікаў, які знаходзіўся ў гасцяў, убачыў, што з суседняга дома ідзе дым. Не раздумваючы, мужчына праз незачыненыя дзверы прабраўся ў жыллё, убачыў гаспадару на падлозе і выцягнуў яе на свежае паветра. Жыццё пацярпелага нічога не пагражала: ён быў дастаўлены ў бальніцу. А вось ад хаты мала што засталася: ратавальнікі прыбылі, калі яна гарэла адкрытым полымем.

Хэлі-эндэма скончылася і надзвычайнае здарэнне ў Лідзе. Супрацоўнікі МНС ліквідавалі пажар у двухкватэрным доме. Як стала вядома, узгаранне ўзнікла ад непатушанай свечкі. Гаспадыня адчула пах дыму, калі знаходзілася на верандзе, дзе займалася гаспадарчымі справамі. У хаце стала яе двухмесячнае дзіця. Хлопчык атрымаў апекі. Яшчэ дваіх дзяцей, а таксама дарослых супрацоўнікі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях выратавалі ад смерці ў Гарадку, што на Віцебшчыне. На паведамленне аб пажары ў шматкватэрным доме ратавальнікі прыбылі за лічаныя хвіліны.

— З акна кватэры ішоў дым, было відаць полымя, — успамінае гэты выпадак **начальнік дзяржунрай змены пажарнай аварыйна-ратавальнай часці № 1 Гародскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях Дзмітрый МУКАМОЛ.** — Разам з калегамі мы ўключыліся ў апараты і пабеглі ўнутр. У пад'ездзе было ўсё задымлена. У кватэры, якая гарэла, у далёмым памяшканні мы убачылі мужчыну. Ён стаў каля сцяны, быў разгублены і дэзарыентаваны. Мы вывелі яго на вуліцу і перадалі медыкам. Мужчына быў моцна п'яны, ад шпіталізацыі адмовіўся. У гэты

час па радыёстанцыі дэспетчар перадала інфармацыю, што на другім паверсе ў кватэры яшчэ ёсць людзі, якія з-за моцнага дыму не могуць пакінуць дом. Мы пабеглі на другі паверх. Там знаходзіліся жанчына і двое яе дзяцей. Яны былі спалоханы і баіліся ісці ў задымлены пад'езд. Супакоішы, адзелі на іх маскі і вывелі на свежае паветра.

Паралельна ратавальнікі эвакуіравалі яшчэ траіх жыхароў дома. На шчасце, абшліся без пацярпелых і ахвяр. З-за непатушанай цыгарэты гаспадару адной з кватэр як мінімум яшчэ шэсць чалавек маглі пазбавіцца жыцця.

ПАПЯРЭДЗІЦЬ — ЗНАЧЫЦЬ «УЗБРОЎЦЬ»

Каб яшчэ раз прыцягнуць увагу насельніцтва да праблемы гібель на пажарах, у канцы студзеня стартавала рэспубліканская акцыя «Бяспека — у кожнай дом». На першым этапе ў цэнтры ўвагі ратавальнікаў былі людзі, якія злоўжываюць спіртным і вядуць асацыяльныя спосабы жыцця. Супрацоўнікі МНС, арганізацыі ўнутраных спраў, прадстаўнікі «Чырвонага Крыжа», маладзёжныя і піянерскія арганізацыі, духавенства, а таксама добраахвотнікі з прафілактычнымі гутаркамі наведлі аддзеленыя дзённага знаходжання наркдыспансераў, апорныя пункты міліцыі, а таксама цэнтры бяспекі.

На другім этапе акцыі ўвага арганізатараў засяродзілася на пажылых грамадзянах з актыўнай жыццёвай пазіцыяй, жыхарах сельска населеных пунктаў, а таксама студэнтах ВУН, ліцэяў і каледжаў. На завяршальным этапе прапагандысты Міністэрства па надзвычайных сітуацыях традыцыйна разгорнулі інтэрактыўныя пляцоўкі ў месцах масавага знаходжання людзей, дзе яшчэ раз нагадаюць, што больш чым палова надзвычайных здарэнняў адбываецца па віне людзей, якія не ведалі аб правілах пажарнай бяспекі або безадказна аднесліся да іх выканання.

Вераніка КАНЮТА.

Чалавек — чалавеку

«ХОБІ Ё МЯНЕ ТАКОЕ — РАБІЦЬ ДАБРО»

...Калі б мела пазычны талент, абавязкова напісала б прыгожыя радкі, у якіх параіла б людзям не класці свае сілы, здароўе, час на здабыванне золата, грошай, дарагіх кватэр і машын, не штурхацца ў чарзе за пасадамі ды ўзнагародамі, бо галоўнае, што чалавеку трэба ў жыцці, не прадаецца і не купляецца. Ёно здабываецца — працай душы, яно, магчыма, як той бумеранг, часам вяртаецца.

Увесь мой жыццёвы шлях — ціха і прыгожа, як лампадка перад іконай — асвятляе адзін успамін. Мне гадоў, можа, з дзесяць. Я «снедаю», гэта значыць вакол хаты збіраю зайцаву капусту і ем. Яна кіславатая і зусім нясмачная, але яе тут шмат, значыць, можна суняць голад.

У тую мінуту я ўжо, моўсіць, прагнала яго, бо ўбачыўшы на лавачцы нашу суседку — бабуню Антоніху (невялічкую, вельмі акуратную, добрую) падбегла да яе, села побач.

— Гэта ўсё, што ты сёння ела? — спытала ў мяне бабуня, гледзячы на заціснутую ў мой кулачок кіслаціну.

— Так, — заківала я галавой ды яшчэ дадала, што нічога іншага ў нашым доме нямашчака.

— А мая ж ты зорачка! — выдыхнула бабуня, абняўшы мяне за плечы. — Быў бы жывы твой татка!.. Пайшли да мяне. Я цябе пакармію, дам крышачку сала.

Ад гэтых слоў мне захацелася плакаць і абняць паўсвету... Ці хоць бы адну бабуню: сваімі худымі ручнятамі я абвіла яе шыю і пачалавала ў твар.

...Астатак таго самага дня стаў для мяне ці не самым шчаслівым. Вясялая, ба-

дзёрая, я бегала па вуліцы, нешта рабіла, а галоўнае — увесь час думала, што калі вырасту, буду як бабуня Антоніха, рабіць дабро.

Праўда, вырасці мне было вельмі цяжка. Тата наш сапраўды загінуў — у 1943-м, яшчэ да таго, як я нарадзілася, мама — адна — як тая пчолка, дзень і ноч, у будні і святыя шчыравала, каб нечым накармаць, у нешта адзець і абуць пяцёрка дзяцей. Мы (у мяне было чатыры браты) ва ўсім стараліся дапамагчы ёй ды хоць нечым парадаваць: спачатку — добрай вучобай у школе, потым — поспехамі ў рабоце і заўсёды — сваім стаўленнем да людзей. Хіба некалькі прыкладаў.

Пасля ВУН я займала хай сціплую, але ж пасаду ў райвыканкаме, мела свой кабінет. Неяк раніцай дзверы яго адчыняюцца, на парозе з'яўляецца высокі худы незнаёмец з пустым заплечнікам, кладзе на стол паперку з месцаў зняволення, просіць дапамагчы ўладкавацца на работу.

— Іншых документаў няма? — пытаюся ў яго.

— Не, — бурчыць візіцёр.

Сітуацыя, вядома ж, складаная, нечаканая. Каб займець нейкі час на роздум ды пошук варыянтаў (мужчына паспеў расказаць, што на-

чаваў у Мінску на вакзале, што сюды прыехаў першым аўтобусам), адпраўляю яго перакусіць, даю трохі грошай... Гэта ў доўг, маўляў, калі-небудзь з зарплаты аддаце.

...Так яно ўсё і выйшла — аддаў. А заплечнік, як сказала потым яго кватэрная гаспадыня, быў не пусты: у ім ляжала вялікая самаробная фінка, акая, дзякаваць богу, не спатрэбілася.

А неяк у кабінет зайшла бжанка з Абхазіі, у акой таксама не было нічога, а вось патрэба...

Зноў жа ўсё знайшлося — і жыло, і работа, і адзенне, і грошы — усё пашчасліва вырашылі! Прыжылася жанчына ў нашым раёне, і потым, калі ні сустракаліся, заўсёды дзякавала. Што, вядома ж, прыемна. Але...

Не раз і не два дапамогі шукала і я сама: замалада

(рэха вайны, ці што?) вельмі цяжка хварэла і хварэю, і калі б не медыкі...

Іх клопатам, іх працай я, дзякаваць богу, жыву. Дваццаць гадоў ужо на заслужаным адпачынку, усе дваццаць была старшынёй таварыства інвалідаў з усімі адсюль турботамі пра гуманітарную дапамогу, лекі, інвалідныя каляскі, дрэвы, падпіску на перыядычныя выданні, арганізацыю цікавых сустрэч...

Ды і цяпер па магчымасці клапаціваюся пра блізкіх і далёкіх, трымаю пчол і казу, вырошчваю гародніну. Рада, што хоць некага магу пачаставаць слічым мёду, для сябе ды іншых назбіраць ліпавага цветку, шыпышыны, глогу... Хобі ў мяне такое — пакулы жыву, рабіць дабро.

Ніна Бурко,
Бярэзінскі раён.

Праверана на сабе

«ЛЯЧЭННЕ САПРАЎДЫ ЧАСАМ ЗДАЕЦЦА ЦЯЖКІМ...»

Летася мы з мамай (ёй дзевяты дзясятак) перахварэлі на каранавірус, дзякаваць богу, у няцяжкай форме. Яе, той цяжкай, мы пастараліся не дапусціць, таму што лячэнне пачалі адразу, можна сказаць, з першых гадзін захворвання і ўсімі магчымымі сродкамі.

Сярод іх перш-наперш частае піццё, мёд, лімон, ягады (чарніцы, буякі, журавіны), сырыя сокі морквы і капусты, яблыкі, часнок...

Аптэчныя вітаміны мы замянялі адварамі з дробных круп (ячных, аўсяных, проса), якія ўтрымліваюць шмат магнію. Муку — і наогул, і пры каранавірусе ў прыватнасці — лепш ужываць іржанаю шатроўку (калі пшанічную, то першага, другога гатункаў, дзе больш бялку і вітамінаў). З аптэчных лекаў пры моцных галаўнях болях за грудзінай, у мышцах і суставах прымянялі аспірын, зрэдку — папазол.

Дапамагалі сабе і травамі. У нашых аптэках у засушаным выглядзе і ў выглядзе настоек ёсць і правераныя часам рамонак, святаяннік, чабарок, календула, падарожнік, крываўнік (ён, дарэчы, сто гадоў таму спыніў халеру на Волзе: хто піў — не памёр), ліпавае цвет, вятроўнік (рус. — таволга)...

Гэтую траву мы з мамай збіралі здаўна. Расце яна каля рэк, на балотах. Цвіце ў маі-чэрвені. Кветачкі ў яе «венікам», жаўтавата-белыя, дробныя... Якраз іх (карэнне мы збіраем радзей, бо шкода раслін) і прымяняем потым у лячэнні многіх хвароб. Два гэтага сталовую лыжку сыравіны заліваем шкланкай (250 грамаў) кіпеню, тры-чатыры хвіліны трымаем на маленькім агні, 40 хвілін настойваем, цэдзім і п'ём з цёплай вадой па тры-чатыры сталовыя лыжкі за 15 хвілін да яды. (Нагадаю, што пачынаць прымяненне новых лекаў лепш пасля размовы з доктарам і з паменшанай дозы, назіраючы потым за рэакцыяй арганізма. Вятроўнік, напрыклад, можа зніжаць ціск).

Ён жа, дарэчы, пасляхова лечыць не толькі прастудныя вірусныя захворванні, але і гастрыт з павышанай кіслотнасцю, пеланефрыт, гіпертанію, халецыстыт... Многія цяпер п'юць шмат лекаў, не грэбуючы алкаголем, часта ужываюць не вельмі якасную ежу, а вятроўнік узмацняе здольнасць печані абясшчождваць таксіны... Я шмат каму раю гэту траву. Праўда, у адказ часам чую, што таблеткі прымаць расцеяй: не трэба, маўляў, нічога заварваць, настойваць, цэдзіць...

Яшчэ знакаміты Парацэльс пісаў, што лячэнне і сапраўды часам здаецца цяжкім, але куды цяжэй давядзецца потым, калі праз гэтую ляноту (альбо — ад сябе дадам — пабочныя эфекты ад таблетак) запустіць хваробу... У гэтым выпадку старорыц павялічачца пакуты, а лячэнне будзе і даўжэйшым, і цяжэйшым.

Да гэтых слоў, па-мойму, нельга не прыслушацца. Дарэчы, нам з мамай у змаганні з каранавірусам паспрыяла яшчэ і тое, што кожны дзень у любое надвор'е мы бываем на вуліцы — не менш за тры кіламетры праходзім пехатой, умацоўваем свой імунітэт. Гэтага ж жадаем і іншым.

Аляксандр Васільеў,

г. Віцебск.

Запрашальнік

НАСТУПНЫ ПРЫШЫНАК — ГАЛЬШАНЫ

Куды звязіць вучняў на экскурсію? Дзе адшукаць новы цікавы маршрут? Гэтыя пытанні часта паўстаюць перад педагогамі і бацькамі, бо хочацца ж адкрыць штосьці новае, захапляльнае...

Гальшаны — невялікае мястэчка на Ашмяншчыне — на першы погляд такое ж, як сотні іншых. Аднак розніца ёсць...

Жамчужнай населенага пункта з'яўляецца замак. У паўночнай вежы, адкрытай не так даўно пасля рэстаўрацыі, некалькі ўзруйнаў, і на кожным сваёй экспазіцыі — безліч цікавых экспанатаў. Гэта і археалагічныя знаходкі, і гістарычныя дакументы, і элементы тагачаснага строю... Трапляючы сюды, апынаешся ў мінулым, адпаведна — лепш разумееш гісторыю, уяўляеш жыццё нашых продкаў.

Зачароўвае і аглядная пляцоўка. З вышыні птушынага палёту можна палюбавацца незвычайнай панарамай мястэчка: касцёлам, кляштарам, царквой святога Георгія... Будынак яе, узведзены ў 1901 годзе, звонку ўражае сваёй узнёсласцю, а ўнутранае ўбранне — яшчэ і таямнічым характэрна, пад уплывам якога забываюцца ўсе праблемы...

На працягу чатырох стагоддзяў упрыгожвае Гальшаны і касцёл святога Яна Хрысціцеля стары вадзяны млын. Тут даўно ўжо не мелюць муку, аднак ахвотныя могуць даведацца, як тое рабілася, пазнаёміцца з будынкам, зрабіць незвычайныя фотаздымкі.

Багаты на экспанаты і мясцовы гісторыка-краязнаўчы музей. У адной з яго залаў сіламі вучняў і дарослых мясцовых жыхароў сабраны ручнікі, поцілкі, вышываныя сукенкі, прасы, прадметы быту беларусаў, у другой — прадстаўлены археалагічныя знаходкі, памятныя манеты, у трэцяй — акцэнтуюцца ўвага на падзеях Вялікай Айчыннай вайны.

Інакш кажучы, Гальшаны — свет досыць таямнічы і незвычайны. Ён інтрыгуе прыёдамі Белай Панны і Чорнага Манаха, прымушае задумацца аб захаванні нашай гістарычнай спадчыны і нават... рыфмаваць:

Гальшанскі замак — альфа і амега.

Квітнее праз стагоддзі даўніна.

Здаецца, павітае нас Сапегна,

Сустрэне невядомага князя...

Так што прыязджайце!

Марта Багдановіч,

г. Ашмяны.

Усмешачку

ЁСЦЬ ЛОГІКА!

Настаўніца:

— Дзеці, хто такі Спартак?

Вучні (*хорам*):

— «Спартак» — чэмпіён!

— Пеця, чаму ты так дрэнна вучыш англійскую мову?

— А навошта?

— Як гэта навошта? На ёй гаворыць палова зямнога шара!

— І што? Хіба гэтага мала?

— Дзеці, што азначае фраза «Рэдкая птушка даляціць да сярэдзіны Дняпра»?

— А тое, што на сярэдзіне ракі нармальнай птушцы няма чаго рабіць.

Сабрала Раіса Хвір,

г. Нясвіж.

Наўздагон

ДЗЕ КАЗА ХОДЗІЦЬ, ТАМ ЖЫТА РОДЗІЦЬ...

Лічыцца, што самы кароткі месяц — люты, але ж і студзень неяк зусім не здоўжыўся, магчыма, таму, што ў ім вельмі шмат прыгожых свят. Не ведаю, як у іншых мясцінах, а ў нас і сёлета людзі дарослыя, а найбольш дзеці, хадзілі калядаваць, шчадраваць.

Па ўсім відаць, што рыхтаваліся да гэтага загадзя: прыдумвалі касцюмы казы, мядзведзя, размалёўвалі твары, вучылі вершы-пажаданні:

Каляда надыйшла!

Што ты, цётка, спякла?

Дык вынось хутчэй!

Не марозь дзяцей!..

На новае лета

Столькі вам свінак,

Колькі асінак,

Столькі авечак,

Колькі ў нас рэчак!

На жаль, не ўсё я запомніла, але ж парадавалася, што захоўваюцца народныя традыцыі, перадаюцца маладым пакаленням.

Сфія Атрохава,

Слуцкі раён.

«ПА ПЕСНІ ПАЗНАЕЦЦА НАЦЫЯ, ЯЕ ХАРАКТАР І ДУША»

У гэтай гараджанкі не было вясковага дзяцінства, не было нават летніх канікул у бабці ў вёсцы, бо тая жыла ў райцэнтры ў гарадской кватэры. Бацькі — фізікі па адукацыі — пазнаёміліся падчас вучобы на фізфаку БДУ. Іх дачка пасля заканчэння ліцэя таксама спыніла свой выбар на БДУ, паступіла на найпрэстыжнейшы ў моладзі факультэт міжнародных адносін, прычым хапіла балаў, каб трапіць на бюджэтную форму навучання. Але сёння яна займаецца... вывучэннем фальклору. Знаёмчыся: загадчыца сектара захавання фальклорнай спадчыны Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук, кандыдат філалагічных навук Яніна ГРЫНЕВІЧ.

Напрыканцы 2021 года наша суразмоўніца стала ўладальніцай прэміі акадэміка Усевалода Ігнатоўскага. Імяныя прэміі для маладых вучоных НАН былі заснаваны тры гады таму: гэта прэмія імя акадэмікаў Жарэса Алфёрава (у галіне фізікі, матэматыкі, інфарматыкі, фізіка-тэхнічных і тэхнічных навук), Васілія Купрэвіча (у галіне біялогіі, хіміі і навук аб Зямлі, медыцыны і аграрных навук) і першага прэзідэнта Акадэміі навук Усевалода Ігнатоўскага (у галіне гуманітарных і сацыяльных навук). Прэстыжнай узнагародай быў адзначаны яе цыкл работ «Песенная традыцыя беларусаў у сучасным славянскім свеце: вывучэнне, захаванне, актуалізацыя». Як маладая дзяўчына стала вядомай даследчыцай беларускага фальклору, яна расказала ў гутарцы з журналістам «Звязды».

СИМВОЛІКА ЛІРЫЧНЫХ ТВОРАЎ

— Яшчэ падчас вучобы ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце я пачала задумвацца: а што далей? Прызнаюся, што не ўсе прадметы, што вывучала, былі мне цікавыя. Хацела працягнуць вучобу ў магістратуры, але толькі не на сваім факультэце, — расказвае Яніна. — Зацікавіў варыянт з магістратурай у Інстытуце падрыхтоўкі навуковых кадраў Нацыянальнай акадэміі навук. Выбар спыніўся на агульнагуманітарнай спецыяльнасці «Мастацтвазнаўства». А ў тым, што я абрала менавіта фалькларыстыку, у многім заслуга плённага збіральніка беларускага фальклору Арсеня Ліса. Я патэлефанавала яму, мы пагутарылі, і ён пагадзіўся быць маім навуковым кіраўніком спачатку ў магістратуры, а потым і ў аспірантуры. Арсень Ліс — выбітна асоба, мэтр фалькларыстыкі, у такога спецыяліста хочацца вучыцца...

У 2013 годзе Яніна скончыла аспірантуру, на працягу года дарабіла сваю навуковую працу, абаранілася і атрымала ступень кандыдата навук. Кажы, што займалася і працягвае займацца пазабрадавымі лірычнымі песнямі. «Лірычныя песні — гэта сукупнасць песень, не прымеркаваных да абрадаў календарнага ці сямейнага цыкла. Да іх адносяцца любоўныя, сямейна-побытавыя і сацыяльна-побытавыя, а ў цэнтры лірычнага твора знаходзіцца асоба чалавека са сваімі асабістымі лёсам, доляй», — тлумачыць даследчыца.

У 2018 годзе ў выдавецкім доме «Беларуская навука» выйшла манаграфія Яніны Грыневіч «Беларускія пазабрадавыя лірычныя песні». З яе можна даведацца пра семантыку і пэтыку вобразаў у песнях, іх вытокі і развіццё, у кнізе змешчаны таксама слоўнікі моды лірычных песень. Напрыклад, акрамя слова «кахач», у песнях сустракаюцца сінонімы «любіць» і «куміцца», а адпаведнікі сучасна-

га «сустракацца» ў традыцыйнай лірыцы — гэта «любіцца» і «кахача».

— Разгаданне сімволікі песень — надзвычай цікавая і даволі ўдзячная справа, калі памятаць пра кантэкст і шматзначнасць фальклорных вобразаў, — кажа Яніна Грыневіч. — Колькасны аналіз, праведзены на аснове класічнага зборніка беларускага песеннага фальклору «Лірычныя песні» (яго складальнікам быў Ніл Гілевіч), дэманструе цікавыя звесткі — паказвае, як часта тое ці іншае слова ужываецца ў песнях. Дык вось на першым месцы па колькасці згадак — вобразы расліннага і жывёльнага свету. Часцей за вобразы іншых раслін у песнях сустракаецца каліна: яна ўвасабляе дзявоцкасць, дзяўчыну перадшлюбнага ўзросту, замужніцу, маці. Вобраз саду суадносіцца з родным, бацькоўскім домам. Поле, з аднаго боку, увасабляе акультураную, засвоеную чалавекам прастору, месца спаткання і сустрэч, а з другога боку, звязана з іншасветам. У некаторых кантэкстах поле — станючы вобраз (яно шырокае, радзімае), а ў іншых, наадварот, поле нерадзімае, голае. У чыстае поле нярэдка выпраўляецца лірычная герайна ў пошуках добрай долі...

Дарога ў песнях выступае месцам дзеяння, з ёй наўпрост звязаны матыў расстання. Таксама дарога сімвалізуе асабісты лёс і долю чалавека.

ПАМІЖ ЗАХАДАМ І ЁСХОДАМ

Цікавіма ў Яніны, а як жа сёння адбываецца зборанне фальклору, бо носьбіты песеннай традыцыі па-ступова выходзяць. Няўжо ў XXI стагоддзі яшчэ штосьці засталася па-за ўвагай даследчыкаў?

— Этнаграфічныя экспедыцыі ніхто не адмяняў, — усміхаецца даследчыца. — У мінулым годзе ў мяне было тры экспедыцыі. Ёсць ужо планы і на блыжэйшы год. Канешне, у першую чаргу мяне цікавяць песні, але на іх не заўсёды шанца, таму запісваю ўсё, што можна «здабыць»: загадкі, прымаўкі, прыказкі, казкі, замовы і гэтак далей. Мяне цікавіць, што спяваюць у вёсках, сямейны фальклорныя калектывы, сямейныя дуэты, якія пачынаюць, калі людзі проста збіраюцца разам, каб адпачыць. Акрамя таго, я задаюся пытаннем, ці ўзнікаюць новыя песні. У апошнія гады сталі папулярнымі новыя святыя — Дзень вёскі, Дзень пажылога чалавека. Людзі пачынаюць падладжваць фальклор пад новыя патрэбы, змяняюць, адаптуюць тэкст, мелодыю, хочучы быць больш сучаснымі. Гэта творчасць на мяккі аўтарскай і фальклорнай. Але ўсё адно цікава назіраць, куды рушыць народная творчасць. Шмат дзе ў апошнія гады аднаўляюць народныя абрады. Да нас у Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры часта звяртаюцца фальклорныя калектывы, створаныя пры

Яніна ГРЫНЕВІЧ: «Любая экспедыцыя — гэта найперш кантакт з чалавекам...»

сельскіх клубках, якія хочучы даведацца, а што спявалі раней у іх мясцовасці, бо песенная спадчына была страчаная. Яны імкнучыся прытрымлівацца аўтэнтычнай манеры выканання. Каб дапамагчы, мы звяртаемся да сабраных архіўных матэрыялаў. Дарчы, **пры адзеле фалькларыстыкі і культуры славянскіх народаў існуе Калекцыя фальклорных запісаў — самы стары і самы вялікі фальклорны архіў Беларусі, які быў створаны ў 1957 годзе. Ён па праве мае статус «нацыянальнага навуковага здабытку».**

«Любая экспедыцыя — гэта найперш кантакт з чалавекам, — заўважае Яніна. — Каб той табе раскрыўся, пачаў спяваць, трэба знайсці да яго падыход. Толькі калі табе давораюць, можна пачуць вельмі шчырыя асабістыя гісторыі, напрыклад пра тое, што жанчыны спяваюць у адзіноце, калі застаюцца дома адны, для іх гэта своеасаблівы спосаб псіхалагічнай разгрузкі. Адна з жанчын мне расказала, што калі на душы становіцца зусім невыносна, яна ідзе ў лес і вые там... Калі размаўляеш з людзьмі і шукаеш подступу да песень, а яны не хочучы прызнавацца, што спяваюць, пытаецца: «А на пахаванні?» У адказ чую: «Ой, канешне...» Жанчын па-ранейшаму запрашаюць спяваць на пахаваннях. Гэта традыцыя ўсё яшчэ жывая. Вось так паступова, праз пахавальныя псалмы, і знаходзіш падыход да інфарманта.

Вельмі запомнілася нашай суразмоўніцы першая самастойная экспедыцыя ў вёску Мірная ў Рагачоўскім раёне. Яе жыхарка Надзея Адамаўна Швед пісала ў Акадэмію навук лісты, запрашала прыехаць да яе, бо яна «ўжо старая, хутка памрэ і тут яны будуць разам з ёй». «Я вучылася ў аспірантуры, і мяне адправілі ў Рагачоўскі раён, — расказвае Яніна. — Пасля ітася я ў Надзеі Адамаўны, жыла там некалькі дзён, а яна ўвесь гэты час спявала: рэцэпты, днём, увечары і нават ноччу. Пад канец ужо амаль страціла голас, але трымалася да апошняга. І вось я збіраюся ад'язджаць, а Надзея Адамаўна, якой ужо было на той момант 90 гадоў, пажадала правесці мяне да маршрутку. Восень, халодны вечер, і тут яна кажа: «Слухай, а давай я табе яшчэ спяну». Проста неверагодная жанчына!

Хоць экспедыцыі звычайна не падобныя адна на адну. Пры выбары месца ацэньваеш загадзя свае перспектывы, рыштучеш, глядзіш, што ўжо было сабраны папярэднікі. Здраецца, што шмат чака-

еш, але твае спадзяванні на песенны фальклор не спраўджаюцца. Тады запісваеш «этнабатаніку» (пад ёю маецца на ўвазе сістэма ведаў пра ўзаемаадносіны людзей і раслін), цікавішся тэкстылем, вышуквай. Ці, наадварот, была ў 2020 годзе ў Свіслацкім раёне, на самай мяжы з Польшчай, нават не магла падумаць, што столькі песень там запішу. Да экспедыцыі паглядзела, што ёсць у нашым архіве з тых мясцін, пабачыла: у адной з вёсак запісваў песні Рыгор Шырма. Дык вось там яшчэ жывая памяць пра яго візіт — вясцоўцы паказалі хаты, дзе жылі тыя спевакі, падзяліліся ўспамінамі пра іх. Цікава, што мясцовыя фальклорныя калектывы «Спадчына» выконвае ў тым ліку і тыя самыя песні, запісаныя Шырмам». У Шчучынскім раёне таксама, у якую вёску мы ні заходзілі б, ва ўсіх спявалі. Лічу, што знайсці цікавае можна паўсюль, нават на Міньчыне, хоць існуе памылковае меркаванне, што тут ужо даўно ўсё вывучана.

Безумоўна, кожны рэгіён Беларусі мае свае асаблівасці: спецыфічныя абрады, гульні, прымеркаваныя да іх песенныя творы. Нярэдка яны ўваходзяць у рэестр нематэрыяльнай культурнай спадчыны і становяцца брэндам адпаведнай мясцовасці. А ўвогуле, **калі чуюш песню, то па мове заўсёды можна адрозніць, з якога яна рэгіёна».**

«АПОШНІ КРЫК...»?

Некалькі гадоў таму ў рамках праекта «Традусуа» быў падрыхтаваны дыск «Бяседныя песні». У ім сабраны застольныя песні з розных рэгіёнаў Беларусі з 1960-х гадоў да нашага часу. Усяго рэлі складаецца з 34 кампазіцый. Укладальніцай дыска стала Яніна Грыневіч.

— Бяседныя песні спявалі ў святочныя моманты, калі падчас застолляў збіраліся сям'я, суседзі і знаёмыя. Іх рэгіянальныя назвы — застольныя, гасцявыя, піяніцкія, карчомныя, банкетовыя, пірушачныя, кірмашовыя. Пра бяседныя песні казалі: «Як толькі адну чарачку вып'ю, і ўсё, пашло — вы сядзіце, а я буду песьні пяць», — расказвае даследчыца. — Бяседныя песні выконвалі, напрыклад, на застоллі ў гонар нараджэння дзіцяці, услаўлялі гасцінасць і шчодрасць гаспадароў, добры пачастунак. Спявалі пра развітанне з бесклапотным жыццём, велічалі маладых, жартавалі з дружыны жаніх і нявесты на вясельным застоллі. Большасць застольных твораў паводле свайго зместу

«жыццёвыя». У іх распавядалі пра жаночую долю, няспраўджаныя надзеі, нялюбага мужа. Вясельныя і гумарыстычныя творы суседнічаюць з сумнымі, мінорнымі.

Летась нашай акадэмічнай камандай быў выпушчаны дыск «Віцебска-вележскія запісы». Мы запачаткавалі такую серыю, як аўтэнтычны фальклор беларускага памежжа. Песні, што ўвайшлі ў першы дыск, былі запісаны нашымі калегамі Галінай Барташэвіч і Канстанцінам Кабашнікавым падчас экспедыцыі ў 1989 годзе на беларуска-расійскай мяжы. Спачатку яе ўдзельнікі збіралі лірычныя творы на беларускім і рускім, а потым перайшлі на расійскі. Цікава было даведацца: а ці існуе гэтая мяжа? Дык вось жанчыны казалі: «Не, у нас спяваюць па-свойму, не так...», хоць запісаныя песні сведчылі, хутэй, пра адваротнае.

Напрыканцы гутаркі мы запыталі ў Яніны: «Цікава, а як вы глядзіце на будучыню фалькларыстыкі, бо ў часы глабалізацыі ўзнікае пагроза як агульнанацыянальнай, так і рэгіянальнай самабытнасці?»

«Акрамя слова «кахач», у песнях сустракаюцца сінонімы «любіць» і «куміцца», а адпаведнікі сучаснага «сустракацца» ў традыцыйнай лірыцы — гэта «любіцца» і «кахача».

— Ведаецца, я займаюся гісторыяй фалькларыстыкі, сёлетня ў мяне запланаваны выхад манаграфіі, прысвечанай Антону Грыневічу. Гэта вядомы збіральнік і папулярны беларускаму мукшынага фальклору пачатку XX стагоддзя, выдавец, педагог і кампазітар. У яго вельмі цікавы і трагічны лёс. Сам ён родам з Польшчы. Жыў і працаваў у Пецярбургу, затым заснаваў прыватнае выдавецтва, збіраў і выдаваў беларускія песні.

З 1920 года Антон Грыневіч жыў у Вільні, дзе працаваў выкладчыкам спеваў у Віленскай беларускай гімназіі. Выдаў «Народныя спеўнікі» і «Школьныя спеўнікі». У 1921 годзе трапіў у турму за сваю грамадскую дзейнасць, пазней быў вызвалены пад нагляд паліцыі. А ў кастрычніку 1925 года нелегальна выехаў у Мінск. Працаваў сакратаром Песеннай каміі ў Інстытуце беларускай культуры. Як і многія нацыянальныя дзеячы і прадстаўнікі навуковай эліты таго часу, ён **адносіў народную песню да найважнейшых этнавызначальных прыкмет, якія ў поўнай меры адлюстравалі ўнікальнасць, самабытнасць і адрозненне беларусаў ад іншых народаў.** «Як па творы пазнаюць чалавека, так па песьні, асабліва народнай, пазнаецца цэлая нацыя, яе характар і душа», — пісаў ён у 1912 годзе ў адным са сваіх артыкулаў.

А ў другой палове 1920-х гадоў у цэнтральным друку выходзіць артыкул Антона Грыневіча «Апошні крык паміраючай беларускай песні». Яму здавалася, што народная песня вось-вось знікне, можна не паспець яе запісаць. Але... прайшло сто гадоў, і песня не памерла! Цікава, да фальклору не знікла і яе бачу перадумоў для яе знікнення.

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота з асабістага архіва герайна.

Пытанне-адказ

Хвароба, якая з'яўляецца галоўнай прычынай слепаты

ЯК ХАРЧАВАЦЦА ПАДЧАС ПАНДЭМІІ?

Пандэмія COVID-19 змяніла штодзённае жыццё людзей ва ўсім свеце. На фоне гэтых змен важна падтрымліваць здаровы спосаб жыцця і адзін з найважнейшых яго элементаў — правільнае харчаванне.

Здаровы рацыён мае вялікае значэнне для дзейнасці імуннай сістэмы. Вядома, што здаровае харчаванне забяспечвае засцяржэнне ад неінфекцыйных захворванняў, уключаючы дыябет, хваробы сэрца, інсульт і рак.

— Праведзены аналіз даных па захваральнасці, прадстаўленых Мінскай абласной клінічнай бальніцай, паказвае, што апошнія дзесяць гадоў адзначаецца рост колькасці ўпершыню зарэгістраваных захворванняў, звязаных непасрэдна ці ўскосна з праблемамі харчавання. Гэта ішэмічная хвароба сэрца, гіпертанічная хвароба, жалезадэфіцыйная анемія, цукровы дыябет, хваробы стрававода, страўніка і дванаццаціперснай кішкі, — расказвае **ўрач-эпідэміялаг Мінскага абласнога цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Дар'я ДАНИЛОВІЧ**.

Нездоравае харчаванне і адсутнасць фізічнай актыўнасці з'яўляюцца асноўнымі рызыкамі для здароўя ва ўсім свеце. Ежа, якую мы спажываем, непасрэдна ўплывае на тое, як мы сябе адчуваем і як функцыянуе наш арганізм.

ШТО ЗРАБІЦЬ, КАБ ЗАСТАВАЦЦА ЗДАРОВЫМІ?

Для падтрымання здароўя неабходна выконваць наступныя прынцыпы здаровага харчавання:

- Сілкуйцеся разнастайна. Спажывайце розныя прадукты як у рамках адной харчовай групы, так і з розных груп, каб забяспечыць дастатковую колькасць важных пажыўных рэчываў.
- Ешце больш садавіны і гародніны. Яны ўтрымліваюць мноства вітамінаў і мінералаў, а таксама клетчатку. Штодзённае спажыванне 400 г, або пяці порцыяў, садавіны і гародніны зніжае рызыку развіцця неінфекцыйных захворванняў і дапамагае забяспечыць штодзённае паступленне клетчаткі.
- Спажывайце бабовыя, арэхі і іншыя карысныя прадукты. Бабовыя, злакавыя, арэхі і карысныя тлушчы, такія як аліўкавы, кунжутны і іншыя віды нерафінаванага алею, умацоўваюць імунную сістэму і могуць спрыяць памяншэнню запаленчых працэсаў. Фасоль, гарох і іншыя бабовыя ўтрымліваюць вітаміны і мінералы, якія ў якасці кампанентаў здаровага рацыёну могуць зменшыць рызыку такіх захворванняў, як дыябет і парушэнні каранарнага кровазвароту.
- Абмяжуйце спажыванне тлушчаў, цукру і солі. У стане моцнага стрэсу многія людзі знаходзяць палёжку ў смачнай ежы. На жаль, яна часта ўтрымлівае вялікую колькасць тлушчаў, цукру, солі і калорый, што ў рамках незбалансаванай дыеты можа з часам паўплываць на стан здароўя. Вазьміце за правіла правярць этыкеткі ўсіх прадуктаў, якія вы спажываеце, на прадмет інгрэдыентаў і харчовай каштоўнасці.

Харчовае маркіроўка існуе для таго, каб дапамагчы нам абмежаваць колькасць пэўных пажыўных рэчываў або павысіць узровень карысных інгрэдыентаў.

Выконвайце правілы гігіены харчавання. Яны асабліва важныя цяпер, падчас пандэміі. Нягледзячы на тое што COVID-19 выклікаецца рэспіраторным вірусам, заўсёды важна выконваць правілы гігіены і гарантаваць бяспеку харчовых прадуктаў. Запомніце пяць парад: вашы рукі, кухонныя прылады і паверхні павінны быць заўсёды чыстымі; трымайце асобна сырыя і прыгатаваныя прадукты; старанна выконвайце неабходны рэжым тэрмічнай апрацоўкі; захоўвайце ежу пры бясспэчнай тэмпературы; выкарыстоўвайце бяспечную ваду.

Будзьце фізічна актыўныя і піце больш вады. Фізічная нагрузка важная для падтрымання як самацэннага, так і псіхічнага здароўя. Асабліва цяпер, калі людзі больш часу бавяць дома ў сувязі з пандэміяй COVID-19, важна знаходзіць альтэрнатыўныя спосабы падтрымліваць неабходны ўзровень актыўнасці. Пастаўце за мэту штодня аддаваць фізічным практыкаванням не менш за 30-60 хвілін, у залежнасці ад вашага ўзросту і спосабу жыцця.

«Выпісваю і чытаю «Звезду» больш за 20 гадоў. Хацела б ведаць, якія вітамінныя прэпараты прымаць пры глаўкоме, каб спыніць губель сятчаткі і зрокавага нерва? Два гады таму ў мяне захварэла правае вока, а цяпер і левае. Капаю кроплі «Брынзопт» і «Травапрэс», якія выпісвае ўрач, правяраю ўнутрывочны ціск. Раней, калі хварэла толькі правае вока, не бачыла вясёлкавых кругоў перад вачыма, а цяпер яны з'явіліся. Магчыма, урач мне штосьці параіць».

Раіса Фёдарайна, Мастоўскі раён.

Адказвае ўрач-афтальмолаг 11-й гарадской паліклінікі Галіна МІХНЕВІЧ.

— Спачатку варта растлумачыць, што такое глаўкома. Гэта хранічнае, найчасцей двухбаковае захворванне вачэй, пры якім пастаянна або перыядычна павышаецца ўнутрывочны ціск, узнікаюць дэфекты ў полі зроку і з'яўляецца глаўкомная атрафія зрокавага нерва. У залежнасці ад таго, наколькі ён атрафіраваны, падзенне зроку можа быць аж да поўнай слепаты. Слепата, выкліканая глаўкамай, носіць незваротны характар, бо гіне зрокавы нерв. Вярнуць пацыенту ў такім выпадку зрок немагчыма! Пры гібелі валокнаў зрокавага нерва парушаецца правядзенне нервовых імпульсаў ад клетак сятчаткі ў мозг, і чалавек страчвае зрок.

На жаль, глаўкома даволі распаўсюджанае захворванне, часцей яго маюць людзі, старэйшыя за 40 гадоў, але могуць хварэць і маладыя людзі, і нават немаўляты.

Цяпер пра тое, навошта

нам кантраляваць унутрывочны ціск. Чалавечы вока з'яўляецца замкнёнай поласцю, у якой адбываецца пастаяннае працэс абмену ўнутрывочнай вадкасці, якая адказвае за падтрыманне ўнутрывочнага ціску і сілкавання хрусталака і рагавіцы. Утвараецца ўнутрывочная вадкасць у адростку раснічнага цела і цыркулюе ў воку з задняй камеры ў пярэдняю. У здаровым воку назіраецца строга баланс паміж выпрацоўкай унутрывочнай вадкасці і яе адтокам, што і вызначае тонус, або ўнутрывочны ціск. У воку ён выконвае важныя функцыі: пад яго дзеяннем выпростаюцца ўнутрывочныя абалонкі, у іх ствараюцца тонус і пругкасць, што неабходна для нармальнага функцыянавання вачэй.

Унутрывочны ціск павышаецца ў выніку дзвюх прычын: запільнай выпрацоўкі ўнутрывочнай вадкасці або парушэння адтоку ўнутрывочнай вадкасці праз дрэнажныя сістэмы.

Такім чынам, затрымка ў воку ўнутрывочнай вадкасці прыводзіць да павышэння

ўнутрывочнага ціску, а яно — да парушэнняў у зрокавым нерве (гібель клетак зрокавага нерва), што вядзе да незваротнай страты зроку. Высокі ўнутрывочны ціск таксама спрыяе пашкоджанню асобных участкаў сятчаткі, якія ўспрымаюць святло.

Для глаўкомы характэрныя тры асноўныя прыкметы. Гэта павышэнне ўнутрывочнага ціску, звужэнне палёў зроку, змена дыска зрокавага нерва.

Трэба сказаць, што ў 80 % выпадкаў глаўкома працякае бессімптомна і толькі ў 20 % — са скаргамі на перыядычнае затуманьванне зроку, з'яўленне вясёлкавых кругоў перад вачыма (на што і скардзіцца чытачка), звужэнне поля зроку, болі ў воку (могучы быць уначы), болі ў лобнай, скроневай частцы галавы, пагаршэнне здольнасці бачыць прыцемкам, адчуванне дыскамфорту, цяжару ў воку.

ГЛАЎКОМА МОЖА БЫЦЬ:

— *прыроджаная* (гэта спадчыннае захворванне, якое з'яўляецца вынікам няправільнага або няпоўнага развіцця дрэнажных каналаў вока ў перыяд унутрывантробнага развіцця);

— *набытая*. У залежнасці ад фактараў яна падзяляецца на першасную і другасную. У залежнасці ад механізму парушэння адтоку ўнутрывочнай вадкасці глаўкома падпадзяляецца на адкрытавуглавую і закрытавуглавую. Пры адкрытавуглавай глаўкоме ціск павялічваецца паступова з-за запаволення старэння і склеравання сценак шлэма канала. Адкрытавуглавая глаўкома працякае бессімптомна, пакуль не выявіцца змена ў полі зроку, звужэнні поля зроку звычайна выяўляюцца ў адным воку, радзей у двух. Нават вельмі уважлівыя людзі не заўважаюць змены, якія адбываюцца ў вачах.

Фактарамі рызыкі пры адкрытавуглавай глаўкоме з'яўляюцца генетычная схільнасць (наўянасць глаўкомы ў

набліжэйшых сваякоў), узрост, старэйшы за 40 гадоў, бізэрукасць, шкодныя звычкі (спіртное, цыгарэты), хранічныя захворванні (цукровы дыябет, артэрыяльная гіпертэнзія, атэрасклероз сасудаў галаўнога мозгу).

Закрываваглавая глаўкома сустракаецца радзей, чым адкрытавуглавая, і развіваецца ў асоб працаздольнага ўзросту. Захворванне звычайна ўзнікае ў дальназоркіх людзей, а таксама пры пэўнай будове вочнага яблыка, якую, як правіла, мы атрымліваем у спадчыну ад бацькоў. Пры закрываваглавай глаўкоме вугал пярэдняй камеры (туды, куды павінна адцякаць унутрывочная вадкасць) вельмі вузкі або закрыты.

Фактары рызыкі пры закрываваглавай глаўкоме — маленькае вока, дальназоркасць, генетычная схільнасць, стрэс, шкодныя звычкі, работа ў цёмным памяшканні (у цэпры пашыраецца зрэнка і радужная абалонка закрывае вугал пярэдняй камеры, парушаецца адток унутрывочнай вадкасці, унутрывочны ціск рэзка расце), начная работа, працяглае нахіленае становішча галавы.

Лячэнне пры глаўкоме накіравана на нармалізацыю ўнутрывочнага ціску. Вылучаюць тры віды лячэння: медыкаментознае (прыём прэпаратаў нармалізуе ўнутрывочны ціск, на нашым рынку такіх шмат); лазернае лячэнне, хірургічнае. Калі чытачка прымае прэпараты, рэкамендувана ўрачом, можна параіць дадаць вітамінныя комплексы, што змяшчаюць **люцін, цынк, вітамін А**.

Важна памятаць, што глаўкома — гэта хранічнае захворванне, якое патрабуе рэгулярнага назірання і лячэння ў афтальмолага (не радзей за адзін раз на тры месяцы), лячэння спадарожных захворванняў. Асабліва важнае захаванне падабранага ўрачом рэжыму. Асобы, у якіх у сям'і ёсць глаўкома, пасля 35 гадоў мусяць вымараць унутрывочны ціск адзін раз на год.

Па 400 пацыентаў у паліклініцы на першасным прыёме

З такой сітуацыяй сутыкнуліся сталічныя ўстановы аховы здароўя ў панядзелак

Раніцай у панядзелак, 31 студзеня, у некаторых паліклініках Мінска назіраліся влзнізны чэргі на прыёме да ўрача і здачу тэстаў на COVID-19.

Як паведамляе прэс-служба Міністэрства аховы здароўя, па папярэдніх даных, за першы рабочы дзень тыдня ўрачы ў розных паліклініках сталіцы прынялі ад 400 да 450 першасных пацыентаў. Акрамя таго, для агляду хворых пацыентаў дома ў Мінску ў гэты дзень працавалі 217 кантактных брыгад. З іх — 172 урачэбныя і 45 сястрынскія. За мінулы тыдзень колькасць брыгад была павялічана на 88. Нагрузка на адну брыгаду складала ў сярэднім 40-45 пацыентаў.

Як падкрэсліла старшыня **Камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама Алена БОГДАН**, чэргі ў паліклініцы звязаныя з тым, што панядзелак — першы рабочы дзень пасля выхадных, а таксама назіраецца рост захваральнасці на востры рэспіраторныя інфекцыі і каранавірус штама «Амікрон», які цяпер праходзіць у большасці выпадкаў як вострая рэспіраторная інфекцыя.

У другой палове дня, у залежнасці ад колькасці замацаванага насельніцтва, абстаноўка ў паліклініках стабілізавалася.

Алена Богдан паведаміла, што ў пацыентаў, якія звярнуліся на прыём, цяжка ходу захворвання выяўлена не было. Пераважна хвароба праходзіць у лёгкай форме.

— З прыёму шпіталізацыі адзінак пацыентаў, што таксама ўскосна сведчыць аб няцяжкім ходзе захворвання, — расказала медык.

Да 20 гадзін у большасці паліклінік медыцынска дапамога была аказана ўсім пацыентам, якія звярнуліся. Некаторыя паліклінікі працягнулі работу звыш устаноўленага часу, для таго каб прыняць усіх пацыентаў.

— Мы просім мінчан з разуменнем ставіцца да неабходнасці больш працяглага чакання прыёму ва ўрачоў. Таксама хачу выказаць словы падзякі медыцынскім работнікам сталіцы за самаадданую і прафесійную работу ў складанай эпідэмічнай абстаноўцы, — адзначыла Алена Богдан.

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению Хойникского районного потребительского общества (продавец) извещает о проведении 15 февраля 2022 года открытого повторного аукциона по продаже имущества в 12.00 по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

№ лота	Наименование имущества	Начальная цена продажи без НДС, бел. руб.	Задаток (5%) без НДС, бел. руб.
Местоположение: г. Хойники, ул. Советская, 79			
1	Стойка барная для холодильной витрины, инв. № 670	175,00	8,75
2	Пристенное барное оборудование, инв. № 671	260,00	13,00
3	Вешало, 2 шт., инв. № 676	42,50	2,13
4	Холодильная витрина торговая, инв. № 677	247,50	12,38
5	Шкаф холодильный ШВУ, инв. № 680	140,00	7,00
6	Холодильный шкаф СВ 114, инв. № 707	505,00	25,25
7	Холодильный шкаф* 1,5 УМ, инв. № 728	460,00	23,00
8	Шкаф жарочный, инв. № 583	180,00	9,00
9	Жарочная поверхность, инв. № 582	285,00	14,25
10	Холодильный шкаф, инв. № 513	160,00	8,00
Местоположение: г. Хойники, ул. Советская, 93			
11	Витрина островная, 7 шт., инв. № 1313	430,00	21,50
12	Витрина пристенная, 10 шт., инв. № 1310	960,00	48,00
13	Прилавок-стойка, 5 шт., инв. № 1311	210,00	10,50
14	Подиум, 3 шт., инв. № 1312	130,00	6,50
15	Экранопанель, 8 шт., инв. № 1314	110,00	5,50
16	Стеллаж раскроя, инв. № 1315	130,00	6,50
17	Узел расчетный, инв. № 131	165,00	8,25
18	Пенал для рубашек, галстуков, 4 шт., инв. № 1317	475,00	23,75
19	Стеллаж универсальный, 6 шт., инв. № 1326	585,00	29,25
20	Шкаф «Гриль», инв. № 643	780,00	39,00
21	Торговое оборудование в комплекте, инв. № 1318-1322: витрина-шкаф; стеллаж основной 4 ед.; стеллаж прямой и приставной 7 ед.; стеллаж угловой 2 ед.; узел расчетный	860,00	43,00
Местоположение: г. Хойники, ул. Колесника			
22	Печь конвекционная ДН-43, инв. 643	325,00	16,25
23	Электрическая плита, инв. № 646	125,00	6,25
24	Электрическая сковорода, инв. № 720	215,00	10,75
Местоположение: г. Хойники, ул. Тургнева			
25	Холодильная ванна бонета, инв. № 1007	430,00	21,50
Местоположение: Хойникский р-н, д. Езавов			
28	Холодильный шкаф ШВУ, инв. № 1029	170,00	8,50
Местоположение: г. Хойники, ул. Жукова, 3			
29	Набор мебели для офиса (4 ед. в наборе), инв. № 799 в составе: стол комбинированный; стол письменный однотумбовый; тумба 2-дверная; стол журнальный	397,50	19,88
30	Офисная мебель в комплекте (4 ед.), инв. № 916: стол письменный (2 шт.); стол-приставка угловой; тумба комбинированная	265,00	13,25
31	Набор мебели «Дублин» (4 ед.), инв. № 938 в составе: шкаф для документов; шкаф 2-дверный для одежды; тумба 2-дверная; тумба комбинированная	445,00	22,25
32	Набор мебели «Дублин» (3 ед.), инв. № 924 № 898 в составе: шкаф 2-дверный для одежды; шкаф для документов; тумба 2-дверная	210,00	10,50

Продавец: Хойникское районное потребительское общество, г. Хойники, ул. Колесника, 91. Контактный телефон: +375296900010. Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота в фиксированной сумме.

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона ООО «Деловая оценка»: р/с BY60BELBY021322650030260000 в филиале ОАО «Банк БелВЭБ», г. Гомель, ул. Советская, 71, БИК BELBY02, УНП 49087026.
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 14.02.2022 г. в 17.00.

Для участия в аукционе представляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем (далее ИП) Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юр. лица или ИП; иностранному юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным ИП – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юр. лица Республики Беларусь – доверенность; представителем гражданина или ИП Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или ИП – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководителем юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в нем. Невыя участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола; оплата должна быть произведена в сроки согласно заключенному договору купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить расходы организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости объекта. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Дополнительная информация по контактным телефонам организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62 и на сайте www.deloocenka.by

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении первых повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ООО «Полоцкая трубопроводная компания» (УНП 391461231, Витебская обл., г. Полоцк, ул. Дзержинского, 116-73), находящегося в процедуре экономической несостоятельности (банкротства)

Дата и время проведения торгов: 17 февраля 2022 года. Начало – 10.00. Заявки принимаются с 02 февраля 2022 года по 15 февраля 2022 года.

Место проведения торгов: г. Минск, просп. Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, 223060, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стижлево, д. 40, корп. 2, пом. 41), тел. 8 (029) 684-71-76.

Продавец: ООО «Полоцкая трубопроводная компания» (УНП 391461231) в лице антикризисного управляющего – директора Частного предприятия «Правовая компания «БелПрофКонсалт» Комса Инги Анатольевны, тел. 8 (029) 133-01-01.

№ лота	Предмет торгов	Начальная цена, рублей НДС	Шаг торгов	Задаток
1	Экваторатор гусеничный DOOSAN S-255LS-V	132 120,00	5 %	5 %
2	Экваторатор-погрузчик MST M544	86 850,00	5 %	5 %
3	Экваторатор гусеничный HITACHI ZX 200LC-5G	107 100,00	5 %	5 %

Для участия в торгах необходимо:
1. В срок до 16.00 15 февраля 2022 года перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY98RJCБ3012304286100000933 в ОАО «Приорбанк», код RJCBBY2X, УНП 691842036, получатель – ООО «СпецРеализация».

2. Подать организатору торгов в срок с даты опубликования до 16.00 15.02.2022 заявление на участие в торгах с приложением документов, перечисленных в ст. 127 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Заявление на участие в аукционе и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.00 по адресу: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стижлево, д. 40, корп. 2, пом. 41. Контактное лицо для осмотра лотов: Яковлев Дмитрий Васильевич, тел. 8 (029) 684-71-76.

3. В день проведения торгов перед их началом участники обязаны зарегистрироваться у организатора торгов и получить аукционные (конкурсные) номера в месте проведения аукциона.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов.

Организатор открытых торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за предмет аукциона.

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Торги по конкретному предмету торгов признаются несостоявшимися в случае, если: – заявление подано только одним участником либо не было подано ни одного заявления; – на торги явился один из участников либо ни один из участников не явился.

В случае если торги, проводимые в форме аукциона, признаны несостоявшимися, предмет аукциона предлагается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить Организатору торгов установленную вознаграждение согласно заключенному соглашению в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол по результатам торгов. Между продавцом и победителем торгов в течение 15 дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, но не позднее 30 дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен (будет последствием установления собрания (комитетом) кредиторов. **Сведения о предыдущих торгах:** РИУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 237 (29606) за 08.12.2021.

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении первых повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ООО «Полоцкая трубопроводная компания» (УНП 391461231, Витебская обл., г. Полоцк, ул. Дзержинского, 116-73), находящегося в процедуре экономической несостоятельности (банкротства).

Дата и время проведения торгов: 17 февраля 2022 года. Начало – 10.00. Заявки принимаются с 02 февраля 2022 года по 15 февраля 2022 года.

Место проведения торгов: г. Минск, просп. Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, 223060, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стижлево, д. 40, корп. 2, пом. 41), тел. 8 (029) 684-71-76.

Продавец: ООО «Полоцкая трубопроводная компания» (УНП 391461231) в лице антикризисного управляющего – директора Частного предприятия «Правовая компания «БелПрофКонсалт» Комса Инги Анатольевны, тел. 8 (029) 133-01-01.

Шаг торгов – 5 %. Задаток – 5 %. Подробная информация об имуществе, условиях торгов и порядке проведения размещена на интернет-сайте <http://bankrot.gov.by/>. Контактный телефон +375296847176.

БЕЛАРУСБАНК
ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА **ПО ПРОДАЖЕ КАПИТАЛЬНОГО СТРОЕНИЯ**
Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Гродненское областное управление № 400 ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи	Капитальное строение общей площадью 332,9 кв. м с инвентарным номером 450/С-26030, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Слоним, ул. Ф. Скорины, 25а. Земельный участок с кадастровым номером 425450100001007317 площадью 0,0582 га предоставлен ОАО «АСБ Беларусбанк» в постоянное пользование. Целевое назначение земельного участка – для обслуживания здания
Начальная цена продажи	314 262,78 (триста сорок четыре тысячи двести шестьдесят два рубля 78 копеек), в том числе НДС по ставке 20% – 62 377,13 (шестьдесят две тысячи триста семьдесят семь рублей 13 копеек)
Сумма задатка	31 426,28 (тридцать одна тысяча четыреста двадцать шесть рублей 28 копеек)
Открытый аукцион состоится	15.03.2022 в 10.00 по адресу: г. Гродно, ул. Новооктябрьская, 5, актовый зал (помещение на третьем этаже)
Заявления и документы на участие принимаются	В рабочие дни с 9.00 до 17.00, в пятницу – до 15.45, по 15.02.2022 включительно по адресу: г. Гродно, ул. Новооктябрьская, 5, кабинет 307
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается и регистрируется в РПУ «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»
Дополнительные условия	Объект недвижимости имеет следующие обременения – капитальное строение с инвентарным номером 450/С-26030 в полном объеме сдано в аренду. Продаже подлежат прочие объекты основных средств (пожарная сигнализация, аппарат отопительный газовый с водным контуром) общей стоимостью 849,96 (восемьсот сорок девять рублей 96 копеек) с учетом НДС по ставке 20%. Приобретаются победителем аукциона либо единственным участником аукциона на основании отдельного заключенного договора купли-продажи
Контактные данные	По вопросам, связанным с организацией осмотра объектов продажи и проведения аукциона, обращаться по телефону: +375 (152) 737326, +375 (44) 5455954 (А1), +375 (1562) 66900, +375 (44) 1599001 (А1)

Для участия в открытом аукционе представляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка до 12.03.2022 на счет № BY60AKBB07085970002000000, открытый в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBY2X, УНП 100325912, назначение платежа – задаток для участия в аукционе.

К заявлению также прилагаются:
– юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; – иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

– иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

– представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем);

– представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

– представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из реестра общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Открытый аукцион проводится путем пошагового увеличения цены. Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной цены. Аукцион проводится при наличии не менее двух допущенных к участию в нем участников. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену.

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения аукциона. Победителю аукциона задаток не возвращается, а учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета аукциона.

Если заявка на участие в аукционе подана только одним участником, аукцион признается несостоявшимся. В данном случае предмет аукциона продается участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель аукциона возмещает затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан не позднее 30 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты его проведения.

ОТЧЕТ местного благотворительного культурно-исторического фонда памяти Первой мировой войны «Роки» об использовании средств и имущества фонда за 2021 г.

Количество учредителей – 2.
Расходы за 2021 г.: 1911,10 руб.
Остаток средств на счетах по состоянию на 1.01.2021 г. – 1,69 руб.
в том числе: на административно-хозяйственные цели – 131,10 руб.
на общественно-полезные цели 1780,00 руб.
Остаток средств на счетах по состоянию на 1.01.2021 г. – 0,62 руб.
в том числе: добровольные взносы – 1910,00 руб.;
Долгосрочные активы: 15 141,81 руб.
Доходы за 2021 г. всего, 1910,03 руб.,
в том числе: добровольные взносы – 1910,00 руб.;
банка – 0,03 руб.

«ТАК РУПНАЯ ПЧАЛА ЎМЕЕ Ў СОТЫ МЁД САБРАЦЬ І З ГОРКІХ КВЕТАК...»

Што шукалі літаратурныя гісторыкі?

Уладзімір Караткевіч у адным з інтэрв'ю адказаў, чаму захапіўся гісторыяй: «Быўшы філолагам, нельга не быць гісторыкам. Кімсаці справядліва заўважана: «Хто забывае мінулае, той павінен будзе перажыць яго яшчэ раз». Гісторыя — метады мыслення чалавека. Ён і дае магчымасць роздуму над мінулым, сучаснасцю і будучым, бо гісторыя мадэлюе грамадскія працэсы».

Такім Антоном Космічам уяўлялі стваральнікі фільма «Чорны замак Альшанскі». Яго ролю (а таксама ролю Валюжніча) выканаў расійскі акцёр і каскадёр Віктар ЕУГРАФАУ (той самы злавесны прафесар Марыярыц з «Прыгод Шэрлака Холмса і доктара Ватсана»).

Беларускія літаратары не толькі пішуць творы на гістарычную тэматыку, але і робяць сваімі героямі тых, хто займаецца даследаваннямі мінулага. Часам пошукі тых герояў сур'ёзныя і небяспечныя, часам вартыя смеху. Давайце пазнаёмімся бліжэй з гэтымі персанажамі і даведаемся, што яны шукалі.

Антон Косміч і Гальшанскі замак

Зразумела, больш за ўсё герояў-гісторыкаў у творах Уладзіміра Караткевіча, які і сам атрымаў адпаведную адукацыю. Таму самы вядомы гісторык беларускай літаратуры дзейнічае ў ягоным рамане «Чорны замак Альшанскі». Восем як Антон Косміч распавядае пра сябе:

«У пяцідзесят першым атрымаў дыплом, у пяцідзесят чацвёртым аспірантуру скончыў. Дзейлюся, як ад усёй гэтай навукі не стаўу напайным дубам. Дысертацыю абараніў па «шашнацатаму» стагоддзю. Дзеячы рэфармацыі. Гуманісты.

Стаў кандыдатам, спецыялістам па сярэднявекавай гісторыі, непазітым палеографам. Напісаў некалькі дзясяткаў артыкулаў, тры манарафіі — можна і доктарам рабіцца.

Збіраюся. Восем-восем. «Малады таленавіты доктар гістарычных навук».

Цьху!
...А нахонт таго, чым дыхаю, што толькі маё, дык гэта росшукі ў мінулым. Акрамя вышэйзгаданых прац напісаў яшчэ некалькі, нахштал... ну строга абгрунтаваных, дакументальных гістарычных дэтэктываў, ці што.

Некаторыя з'явіліся ў часопісах. Некаторыя яшчэ чакаюць: «Злы лёс роду Гальшанскіх», «Забойства ў Дурынчых» і г.д. Смешна? І праўда, смешна. Науковы работнік і, раптам, лінкернаўшчына ў мінулым. Мне таксама смешна. Затое — цікава».

Наколькі даследаванні, згадаць у тэкце, праўдзівія?

Дурынчы існуюць, сёння гэта вёска Ізюмава ў Бабруйскім раёне, там знаходзіцца капліца Забелаў. Было і вядомае забойства — тут у 1925 годзе загінуў ураджэнец Дурынч, дзевятнаццацігадовы камсорг Іван Забеняка. Ён стаў ляснічым пасля нацыяналізацыі лясоў і не вярнуўся са свайго першага абходу... Праўда, не ведаю, ці гэты выпадак меў на ўвазе Караткевіч. Пра старажытны род Гальшанскіх звестак хапае, адзін з іх нават выкупіў у князя Пацёмкіна крычаўскія ўладанні. Паспяхова людзі, але, магчыма, і быў у якой галіны роду злы лёс?

Але асноўнае расследаванне Косміча — пра «чорны замак Альшанскі», правобразам якога стаў

нашчадкам праўду пра падзеі. Ці выпадакова пазт пасяляе свайго героя ў Магілёве? Самы вядомы тамтэйшы летапіс, «Магілёўская хроніка», быў пачаты ў XVII стагоддзі купецкім старастам і лаўнікам Трафімам Суртам. Датычыцца Магілёўшчыны і «Баркалабаўскі летапіс» Хведара Філіповіча... Але Багдановіч, хутчэй за ўсё, ствараў абагульнены вобраз — і параўноўваў старонкі хронік з пасланнем у бутэльцы, кінутым у хвалі.

*Душой стаміўшыся
ў жыццёвых цяжкіх бурях,
Свой век канчаю я
ў манастырскіх мурах
І пільна летапіс другі*

*Ужо год пішу:
Старанна літары малія вываджу
І сцісваю усё ад слова і да слова
З даўнейшых граматак
пра долю Магілёва.*

*І добрыя яго, і кепскія дзеля
Апавядаю тут. Так рупная пчала
Умее ў соты мёд сабраць
і з горкіх кветак,
І бачанаму мной —
я годны веры сведак.*

*Хай тыя ведаюць,
што з'являцца па нас,
Усю праўду пра жыццё
у наш і прошлы час,
Пра войтаў, лаўнікоў, і райцаў,
і пасольства,
Пра розных каралёў і бітвы,
і пасольства,
Што тут чынілася у даўнія гады,
Што думалі,
чаго жадалі мы тады,
За што змагаліся,
як баранілі веру, —
Хай зведаюць усё патомкі
праз паперу!*

*Яно забудзецца, умрэ,
з вадой сплыве, —
І вось у спомінах устане, ажыве,
Калі знайдучь маё нахтрае
пісанне*

*Пра гэтае жыццё, надзеі,
справаванне...*

У Полацку герой знаёміцца з тымі мясцовымі гісторыкамі, аглядае іх знаходкі, «цікавыя кахлі і металёвыя бляшкі». Але ва ўдзельніцка «вольнай контрэфратэрніі» розны погляд на гісторыю Беларусі. Напрыклад, адзін з іх, настаўнік, прытрымліваецца тэорыі, «што і мы, на гэтай зямлі, у гэтым краю, праходзілі ўжо раз росквіт высокай самаістай культуры, якая загінула, якой астанкі, вельмі рэдкія, з'яўляюцца пакуль што для нас таёмнымі крыптанімамі, даступнымі толькі рэдкім, як я сказаў бы, пасвячоным людзям». А вось полацкі мешчанін Грыгор Н., «маўклівы, сівавусы стары», які ўпарта размаўляе толькі на беларускай мове, займаецца даследаваннем легендаў «аб падзямельных ходах і дзівах, скрытых у іх». Грыгора Н. празвалі Падземным чалавекам, і менавіта ён робіцца правадніком галоўнага героя ў полацкія сутарэнні, дзе схаваная і знакамітая бібліятэка Сафійскага сабора, і праўда пра старажытную беларускую гісторыю.

Бізнесмен Літаў і музей фальшывак

У апавесці Андрэя Федарэнкі «Жэтон на метро» пакурацкая дэтэктыўная інтрыга пачынаецца з таго, што пісьменніка Рака наймаюць правіць рупкія самадзейнага даследчыка гісторыі Беларусі, багатага бізнесмена Літава.

«Рак недаверліва ўзяў раздрукаваныя лісты. Адрозу выскачыла, кінулася ў вочы: XII стагоддзе,

XV стагоддзе... Ягайла-Скіргайла, Кейстут-Міндоўг...»

Калі Рак узяўся вычытваць рукапіс, трапіў «на боб з гарохам і божы дар з яечняю». Кампіляцыя, найўныя тлумачэнні ды выкладкі... Пры асабістым знаёмстве з Літавым высветлілася, што бізнесмен маёнтак сабе зладзіў на гістарычных руінах, якія хоча аднавіць.

«У мяне мара: зрабіць у гэтым сутарэнні музей. Толькі не звычайны краязнаўчы, а музей фальшывак, разумеецца? Сабраць рознае «багацце», напрыклад, спаражылыя паперы, на якіх нібыта вершы і пазмы Міцкевіча на беларускай мове. Нібыта фрывольныя навілы Скарыны. Невядомама апавесць Яна Баршчэўскага, напісаная беларускай кірыліцай. Крыж Еўфрасінні з медзі і з фальшывымі каменнямі, падрабныя сляцкія пясы, куча неспраўднёных шчарбатых талераў і берасцяных грамацшыфровак...»

На пытанне — навошта, Літаў адказвае, што спадззяцца на прынцып магнетызму: можа, падробкі хутчэй прыцягнуць да сябе сапраўднае.

Праўда, і сам Літаў, які і ягонае пазнейшае забойства, выявіліся фальшывукамі, часткай інсцэніроўкі, мэтай якой — змусіць Рака прызнацца ў даўнім злачынстве.

Археолог Сяргей Дубінскі і аднарогі

Майстар гістарычных містыфікацый — беларускі пісьменнік і гісторык Сяргей Балахонаў. У ягонай кнізе «Зямля пад крыламі Фенікса» мы сустракаем навуковападобны расповед пра самыя неверагодныя беларускія артэфакты. Напрыклад, як «Улетку 1928 г., падчас раскопак гарадзішча Банцарэўшчына ў ваколіцах Менску, археолог Сяргей Дубінскі між іншага выявіў рог даўжынёю 1,9 м. Знаходка тады была ідэнтыфікавана як рог валдайскае казы і здарэна ў архіў. У 1935 г. прыбяральшчыца, вывадзячы мыш'яком (As) архіўных пацуккоў, выпадкова сыгнула крыху атруты на рог. Той некалькі змяніў колер, зрабіўшыся з шэрага бледна-ружовым. Тэрмінова выклікана Дубінскі адрозу зразу, што мае справу з рогам не валдайскае казы, але аднарога — вымерлай траваеднай непарнакапытнай жывёлны, чый лабавы рагавы нарост мог, паводле сярэднявечных крыні-

цаў, змяняць колер пад уздзеяннем атрутных рэчываў».

Пацврджэнне існавання на Беларусі аднарогаў Сяргей Балахонаў прапаноўвае бачыць і ў неіснуючым урытку з праграфа Радзівілаўскага летапісу, у якім у гісторыі пра Усяслава Чарадзея гаворыцца «инорогом бежа к Полотску», то-бок Усяслаў, як чалавек звышнатуральнае сілы, аднарога закілаў і прыехаў на ім з Кіева ў Полацк. Дасведчаньня людзі ацэняць такія жарты.

Шляхціц Марцін Жабька-Жэмба, летапісец Палямона

У фантазмагарычным рамане Леаніда Дайнекі «Назаві сына Канстанцінам» беларускі шляхціц Марцін Жабька-Жэмба ў Рыме трапляе ў засценкі інквізіцыі. Там у сне яму з'яўляецца сам Палямон-Ліцвін, легендарны прашчур шляхты:

«І сказаў ён спалоханаму Марціну:
— Бяры ў руку пісала, бяры перагамен, будзь мaim летапісцам, каб нашчадкі нашы ведалі пра нас.

І пачаў Марцін сваё штодзённае цудадзеіства... «Слова пісарчука Марціна з карабля князя Палямона Ліцвіна».

Пад дыктоўку князя Марцін запісавае вядомую легенду:

«Калі да месца Рыму пачаўу набліжацца са сваёй дзікай ардою чалавекадзец крывавай Атыла, пляць соцень знаных рымскіх сем'іў селі на караблі і аддалі лёс свай бурліваму мору. Галавою ў іх быў прыўкрасны князь Палемон».

Але маладому Жабьку-Жэмбе не ўдаецца завяршыць свой летапіс: «раптам Палемон зірнуў Марціну цераз плячо, выхапіў лютым позіркам што-кольвеч з напісанага, закрываў, наліваючыся гневам:
— Не тое пішаў, раб! Дзе мой меч?! Я развалю цябе на кавалкі!»

Марцін прануўся ад свайго сну, але пасля, выратаваўшыся з засценкаў, на яве прыцягнуў разам з сябрамі тую працу — «дзе-толькі магчыма было, пісаннем і вусным словам расказвалі пра сваю радзіму».

Давайце ж у Год гістарычнай памяці спазнаваць мінулае сваіх продкаў, у тым ліку праз літаратурныя творы.

Людміла РУБЛЕўСКАЯ.

Гальшанскі замак не вельмі падобны на свайго літаратурнага «двайніка», але кажуць, што яйкападобныя сутарэнні, апісаныя ў рамане, Караткевіч бачыў менавіта тут.

Каго мы бачым!

ВАМПІР УСІХ ЧАСОЎ

Знойдзены акамянеласці старажытнага кажана

Навукоўцы ў Аргенціне выявілі акамянеласці вымерлага гіганцкага кажана ў зростам прыкладна 100 тысяч гадоў. Аб гэтым паведамляецца на сайце Sci-News.

Як распавяла палеантолаг Даніэль Тасара, акамянелую сківіцу прадстаўніка падсямейства Desmodontinae (кажаны-вампыры) знайшлі ў пячоры ці нары дыяметрам 1,2 метра, у якой, верагодна, жыў вымерлы гіганцкі ланівец з сямейства Mylodontidae.

Эксперт падкрэсліла, што кажаны-вампыры былі апошнімі гіганцкімі лятучымі млекакормячымі. Размах іх крылаў дасягаў 50 сантыметраў пры масе цела 60 грамаў. Гэтая жывёліна стала самай буйнай з вядомых кажаноў-вампыраў усіх часоў.

«Па сваіх памерах Desmodus draculae пераўзыходзіў, напрыклад, клавіятуру камп'ютара і быў значна большы, чым яго цяперашнія сваякі», — прыводзяць словы доктара Сан'яга Брысуэла, палеантолага з Нацыянальнага ўніверсітэта Мар-дэль-Плата.

Гэтыя асобіны жылі на тэрыторыі Паўднёвай і Цэнтральнай Амерыкі, пачынаючы ад эпохі плейстацэну да ранняга галацэну. Упершыню кажаны віду Desmodus draculae былі апісаны ў 1988 годзе. Акамянеласці знаходзілі не толькі на тэрыторыі Аргенціны, але і ў Мексіцы, Эквадоры, Бразіліі, Венесуэле, Белізе і Балівіі.

Тэхналогіі будучыні

ЗАГАДКАВЫ НАНАМЕТР

Адкрыты сакрэт выжывання бактэрыі у Антарктыдзе

Навукоўцы Курчатаўскага інстытута адкрылі новы механізм прыстасавання мікраарганізму да суровых антарктычных умоў. Добра вядомыя групы бактэрыі, якія жывуць у розных частках свету, у палярнай зоне з-за недахопу вільгаці, цяпла і пажыўных рэчываў памяншаюцца практычна да мінімальна магчымых памераў — менш за 200 нанаметраў.

На думку незалежных экспертаў, у гэтай навуковага адкрыцця ёсць і практычнае значэнне. Напрыклад, дзякуючы разуменню механізма прыстасавальнасці бактэрыі да экстрэмальных умоў можна ўдасканаліць тэхналогіі вытворчасці лекаў і селекцыі марозаўстойлівых сельскагаспадарчых раслін.

Спецыялісты Курчатаўскага інстытута выказалі здагадку, што, памяншаючыся ў памерах, бактэ-

ры прыстасоўваюцца да складаных умоў. Калі гэтае сцверджанне дакладнае, то з паляпшэннем умоў мікробы павінны вярнуцца да сваіх звычайных памераў. Каб правесці дадзеную версію, навукоўцы павысілі вільготнасць і тэмпературу, у якіх знаходзіліся мікраарганізмы, да максімальных для Антарктыды значэнняў. Такім чынам яны запустілі ў асяроддзі пасялення бактэрыі працэс сукцэ-

сіі — паслядоўнай змены, падчас якой адны супольнасці мікрабаў змяняюць іншыя з прычыны ўздзеяння якога-небудзь навакольнага фактара.

Эксперымент паказаў, што пры паляпшэнні умоў агульны лік бактэрыі павялічваецца, а колькасць малых клетак скарачаецца. Працэс развіваецца хвалепадобна, а затым мікраарганізмы зноў вяртаюцца ў першапачатковы стан. Гэта паказвае, што ў больш камфортным асяроддзі малая клеткі ажываюць, пачынаюць спажываць вільгаць, пажыўныя рэчывы і павялічваюцца ў памерах. Аднак калі даступныя рэсурсы заканчваюцца, яны зноў памяншаюцца і «засынаюць». На думку вучоных, цалкам верагодна, што, акрамя памяншэння ў памерах, у такіх клетках змяняецца і метаабізм, ад гэтага пытанне патрабуе далейшага вывучэння і новых даследаванняў.

Пласты гісторыі

«ПАГУЛЯЎ У АРХЕОЛАГА»

Мужчына такім чынам выкапаў кілаграм золата

Як пасля аказалася, ён наткнуўся на скарб з зростам не менш за 1500 гадоў. Большасць знаходак — гэта медальёны, залатыя манеты, бранзалеты і падвескі.

Жыхар Даніі Олі Гінеруп Шыц з дапамогай металашукальніка, які ён набыў наярэдадні, знайшоў амаль кілаграм старажытнага золата, што стала адным з найбольшых скарбаў у гісторыі краіны. Яго гісторыю расказвае Business Insider.

У снежні 2020 года мужчына вырашыў пашукаць каштоўныя металы на зямлі ў мястэчку Віндэйялэ. За некалькі гадзін ён выкапаў кавалак пагнутага металу ў гразі. «Я ўяўлення не меў, што гэта такое насамрэч, таму адзінае, пра што мог падумаць — накрываю ад бляшанкі з кансерваным селядцом», — пракаментаваў Шыц знаходку залатога медальёна.

Месца знаходкі старанна даследавалі больш за паўгода спецыялісты Музея Вайле і Нацыянальнага музея Даніі. Большасць знаходак — гэта медальёны, прычым некаторыя велічыней з талерку, а таксама залатыя манеты, бранзалеты і падвескі.

Нябачная пагроза

СУПАКОЙ СВАЁ СЭРЦА

Расказана аб уплыве спагады да сябе на здароўе

Дабрыня і спагада да сябе важныя не толькі для ўстойлівай псіхікі, але і для здароўя сардэчна-сасудзістай сістэмы чалавека. Да такой высновы прыйшлі навукоўцы з Пітсбургскага ўніверсітэта США.

«Многія даследаванні былі сканцэнтраваны на вывучэнні таго, як стрэс і іншыя негатыўныя фактары ўплываюць на здароўе сардэчна-сасудзістай сістэмы, але ўздзеянне на сэрца пазітыўных фактараў, такіх як самаспагада, практычна не вывучалася», — раскавала аўтар даследавання, доктар Рэбека Тэрстан, словы якой прыводзіць Medical Xpress.

Для свайго даследавання спецыялісты адабралі 200 жанчын ва ўзросце ад 45 да 67 гадоў. Яны запоўнілі анкету, дзе расказалі, якія клопаціцца аб сваім псіхалагічным і фізічным здароўем, пасля чаго ім правялі дыягнастычнае ультрагукавое даследаванне соннай артэрыі.

Даследаванне паказала, што тыя жанчын, у якіх значэнні па шкале самаспагады былі вышэйшыя, мелі больш тонкія сценкі артэрыі, а атэрасклератычных бляшак у іх утваралася менш.

«Нашы даныя падкрэсліваюць важнасць праяўлення дабрыні і спагады да самога сябе. Цяпер усе

перажываюць даволі стрэсавыя часы, але спачуванне да сябе можа падтрымаць вашу псіхічнае і фізічнае здароўе», — падсумавала доктар Тэрстан.

Сяргей СТАРЫНАЎ.
Фота з адкрытых крыніц.

ГАЙНЕНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ (организатор аукциона) извещает о проведении 02 марта 2022 года открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь (га)	Инженерная и транспортная инфраструктура	Начальная цена (бел. рублей)	Размер задатка (бел. рублей)	Затраты на организацию и проведение аукциона (бел. рублей)
1	д. Логоза, ул. Сиренева, У-1, кадастровый номер 623280806401000373, целевое назначение земельного участка — для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	0,1472	Газоснабжение, водоснабжение, электроснабжение	16000,00	3200,00	2333,66 + расходы за размещение объявления
2	д. Прудки, 26А, кадастровый номер 623280809101000040, целевое назначение земельного участка — для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	0,2357	Водоснабжение, электроснабжение	4000,00	800,00	2533,60 + расходы за размещение объявления

Дата, время и место проведения аукциона: 02.03.2022 в 10.00 по адресу: Логоцкий район, д. Логоза, ул. Центральная, д. 2, Гайненский сельский исполнительный комитет, конг. тел.: (801774) 53927, 53957, 53938; (+37529) 1283467.

Порядок документов, ознакомление с участком и документацией: ежедневно с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (кроме субботы и воскресенья) по 24.02.2022 включительно.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Подать заявление об участии в аукционе в комиссию по организации и проведению аукциона.
 2. Предоставить квитанцию об оплате суммы задатка.
 3. Предоставить паспорт и копию его страниц, содержащих идентификационные сведения, либо нотариально удостоверенную доверенность.
 4. Заключить соглашение с местным исполнительным комитетом.
- Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с документацией и с земельными участками, выставляемыми на аукцион. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.
- Задаток перечисляется на расчетный счет № BY60AKBB360 06190211080000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBVY2X г. Минск, код 795, ОКПО 04431493, УИН 800537220, Гайненский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901.

Условия: аукцион проводится при наличии двух и более участников. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам, подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры» и Положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2004 г. № 298 (питьевое водоснабжение 1550,58 руб./1 куб.м/сут.); электроснабжение 1628,45 руб./1 кВт); объекты транспортной инфраструктуры) — 19 127,6 руб. (за 1 га).

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества ОАО «РСП-12» (УНП 500011281), объявляет о проведении 14.02.2022 г. в 09.00 публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке bankrottorg.by

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: <https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2022/01/spisok-imushhestva-rsp12-na-torgi-14.02.22.pdf>

Местонахождение имущества: Гродненская область, Кореличский район, г. п. Кореличи, ул. Гастелло, д. 54.

Сонаконтиться с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактными лицами по тел. +375296083100.

Продавец: ОАО «РСП-12», тел. +375293667568.

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурского, д. 226, комн. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by. Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 5% от начальной стоимости лота не позднее 11.02.2022 г. на р/с BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933, в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель — ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с 9.00 02.02.2022 по 17.00 11.02.2022 на bankrottorg.by.

Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах:

- свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП);
 - устав юридического лица;
 - решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета публичных торгов в электронной форме, по итогам их проведения;
 - для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.
- Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП.

Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (президент на покупку), при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение публичных торгов в электронной форме оставили стоимость размещения объявления в газете «Звезда» согласно счет-фактуре; аукционный сбор — 5% от цены реализации предмета торгов.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок и порядок оплаты (условия оплаты): в течение пятнадцати календарных дней со дня проведения аукциона.

Энергія і птушкі

(Працяг. Пачатак на 1-й стар.)

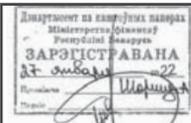
Лукомльскае возера — чацвёртае па велічыні ў Беларусі. Адметнае яно тым, што частка вады зімою не замярзае і сюды мігрыруе шмат відаў балотна-лугавых і вадаплаўных птушак. Сёлета, дзякуючы Віталію Кашчэеву, я ўбачыў, што на возеры зімуюць шэрыя чаллі, лысухі, некалькі відаў качак. А ўжо лебедзі... Колькі іх?... Дзясяткі, сотні. Незлічоная колькасць, цэлыя калоніі. Большасць з іх — шыпуны, але і клікуны тут таксама трымаюцца, не хочучь выпраўляцца ў далёкі вырай. Справа ў тым, што вада, якая ахалоджвае станцыйныя турбіны, цёплай трапляе ў возера, не дае яму пакрыцца лядовым панцырам. У Новалукомль часта наведваюцца бёрдотчары і сапраўдныя фотапалаўнічыя. Раней возера не было такім папулярным, пакуль тут не з'явіўся неаб'якавы новалукомльскі птушкалюб. Віталь Кашчэў па адукацыі біёлаг, але працуе ў энергетычнай сістэме, ён машыніст-абходчык, кантралюе работу турбіны, заступае

на сутачныя змены. Работа цяжкая і адказная. Больш за дваццаць гадоў ён у штаце новалукомльскіх энергетыкаў. Тым не менш знаходзіць час і магчымасць «растварацца» ў дзікай прыродзе, вывучаць разнастайнасць птушак і мясцін іх гнездавання. А потым цікава распавядае пра свае знаходкі і адкрыцці ў сацыяльных сетках. Нядаўна, падчас чарговага зімовага птушынага ўліку, Віталь «запеленгаваў» сапраўдную сенсацыю: на адну з высакавольных апор садзіцца сокал-сапсан, занесены ў Чырвоную кнігу. Дазнаўшыся пра птушку, у горад энергетыкаў заспяшаліся аматары фотапалаўвання.

Кальцаванне і грацыёзных лебедзяў, і маленькіх птушчак, якія сілкуюцца з кармушак, — у Віталю абавязковы зімовы клопат. Сёлета — таксама не выключэнне. У вольны час ён спяшаецца на бераг «нумараваць» шыпуноў, даныя запісвае ў адмысловы сшытак, бо гэта будзе на карысць навуцы, а значыць, і прыроды.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

ИЗМЕНЕНИЯ В РЕШЕНИЕ О ПЯТОМ ВЫПУСКЕ ОБЛИГАЦИЙ Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма»

1. В пункте 2: «Место нахождения эмитента, телефон, факс» Решения о пятом выпуске облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма» (далее – Решение), утвержденного Решением управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма» (далее – Эмитент) Приказ № 6 от 14.08.2017, и далее по тексту всего Решения слова «тел./факс +375 17 256-26-59» заменить словами «тел./факс +375 17 373-26-59».

2. В пункте 4. «Наименование депозитария, обслуживающего эмитента, его место нахождения, дата, номер государственной регистрации и наименование органа, его зарегистрировавшего, номер специального разрешения (лицензии) на осуществление профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, срок действия специального разрешения (лицензии)» Решения слова «Минский транзитный банк» заменить словом «МТБанк».

3. В пункте 7. «Органы управления и перечень руководящих должностных лиц эмитента» Решения слова «Директор управляющей организации – Прохоров Виталий Вячеславович» заменить словами «Директор управляющей организации – Ложечник Владислав Павлович», а слова «Директор ООО «Эккаунт Проф» – Бойкова Татьяна Георгиевна» – словами «Директор ООО «Эккаунт Проф» – Шахрай Константин Сергеевич».

4. Пункт 20 «Размер процентного дохода по облигациям» Решения изложить в следующей редакции:

«20. Размер процентного дохода по облигациям. Процентная ставка по облигациям для первого процентного периода устанавливается в размере 6,5 (шесть целых пять десятых) процента годовых.

Процентная ставка по облигациям для последующих процентных периодов со второго по восемнадцатый включительно устанавливается равной ставке LIBOR (3m) для евро, увеличенной на 6,5 (шесть целых пять десятых) процентного пункта.

Ставка LIBOR в целях определения размера дохода по облигациям пересчитывается 4 раза в год: 1 марта, 1 декабря, 1 марта и 1 июня и распространяет свое действие на следующий процентный период по облигациям. Пересчет ставки LIBOR в целях определения размера дохода по облигациям во втором процентном периоде осуществляется 1 декабря 2017 года, в третьем процентном периоде – 1 марта 2018 года, и так далее, в восемнадцатом процентном периоде – 1 декабря 2021 года.

Для расчета ставки LIBOR используется значение ставки LIBOR (London Interbank Offered Rate) для евро сроком на 3 месяца (3m), рассчитанное Британской банковской Ассоциацией по состоянию на последний рабочий день, предшествующий дате пересчета, округленное до сотых долей процентов годовых. В случае если указанное значение ставки LIBOR(3m) для евро окажется отрицательным, для расчета размера процентного дохода по облигациям применяется нулевое значение ставки LIBOR(3m), т.е. LIBOR(3m)=0.

Процентная ставка по облигациям для последующих процентных периодов с девятнадцатого по сороковую включительно устанавливается равной базовой учетной ставке Европейского центрального банка (далее – ECBMRRFRF), увеличенной на 6,5 (шесть целых пять десятых) процентного пункта.

Ставка ECBMRRFRF в целях определения размера дохода по облигациям пересчитывается 4 раза в год: 1 марта, 1 июня, 1 сентября, 1 декабря, и распространяет свое действие на следующий процентный период по облигациям. Пересчет ставки ECBMRRFRF в целях определения размера дохода по облигациям осуществляется в последний рабочий день, предшествующий 1 марта 2022 года, в двадцатом процентном периоде – 1 июня 2022 года, и так далее, в сороковом процентном периоде – 1 июня 2022 года.

Для расчета ставки ECBMRRFRF используется значение базовой учетной ставки Европейского центрального банка (ECB Main Refinancing Operations Rate: Fixed Rate Tenders for Euro Area), установленное Советом

УТВЕРЖДЕНО
Решением управляющей организации
ООО «Оперативный Менеджмент»
Общества с ограниченной
ответственностью
«Глера Сигма»
Приказ № 1 от 05.01.2022

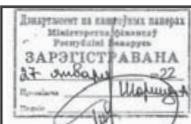
управляющих (Governing Council) Европейского центрального банка на последний рабочий день, предшествующий дате пересчета, округленное до сотых долей процентов годовых. В случае если указанное значение ставки ECBMRRFRF окажется отрицательным, для расчета размера процентного дохода по облигациям применяется нулевое значение ставки ECBMRRFRF, т.е. ECBMRRFRF=0.

5. В пункте 21. «Период начисления процентного дохода по облигациям, даты выплаты процентного дохода» Решения слова «Пл – установленная процентная ставка, в процентах годовых; (Пл = LIBOR (3m)+6,5 процентного пункта годовых)» заменить словами «Пл – установленная Эмитентом процентная ставка, в процентах годовых».

6. Пункт 24. «Условия и порядок приобретения эмитентом облигаций до даты начала их погашения» Решения после части второй дополнить частью следующего содержания:

«Эмитент также обязуется осуществить досрочный выкуп облигаций по номинальной стоимости у любого их владельца в дату выплаты процентного дохода за восемнадцатый процентный период по причине несогласия с размером ставки процентного дохода по облигациям, установленной Эмитентом в связи с удорожанием ставки LIBOR – при условии направления письменного требования Эмитенту до 08.03.2022 включительно.»

Директор управляющей организации
ООО «Оперативный Менеджмент» В.П. Ложечник
Директор ООО «Эккаунт Проф» К.С. Шахрай

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ ОБЛИГАЦИЙ Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма» ПЯТОГО ВЫПУСКА

1. В пункте 1.2: «Место нахождения эмитента, телефон, факс» Раздела 1 «Общие сведения об эмитенте» Проспекта эмиссии облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма» пятого выпуска (далее – Проспект эмиссии), утвержденного Решением управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма» (далее – Эмитент) Приказ № 6 от 14.08.2017, и далее по тексту всего Проспекта эмиссии слова «тел./факс +375 17 256-26-59» заменить словами «тел./факс +375 17 373-26-59».

2. В пункте 1.6. «Наименование депозитария, обслуживающего эмитента, его место нахождения, дата, номер государственной регистрации и наименование органа, его зарегистрировавшего, номер специального разрешения (лицензии) на осуществление профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, срок действия специального разрешения (лицензии)» Раздела 1 «Общие сведения об эмитенте» Проспекта эмиссии слова «Минский транзитный банк» заменить словом «МТБанк».

3. Пункт 1.10. «Органы управления и контроля эмитента, их численный состав, полномочия» Раздела 1 «Общие сведения об эмитенте» Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«1.10. Органы управления и контроля эмитента, их численный состав, полномочия. Органы управления Эмитента являются: Общее собрание участников Эмитента (далее – Общее собрание). В Обществе, состоящем из одного участника, Общее собрание не создается и не проводится. Полномочия Общего собрания осуществляет участник;

директор Эмитента (единоличный исполнительный орган). В настоящий момент функции единоличного исполнительного органа Эмитента переданы управляющей организации – Обществу с ограниченной ответственностью «Оперативный Менеджмент» на основании договора возмездного оказания услуг по управлению ООО «Глера Сигма» № 6/н от 23.06.2017.

Контрольным органом Эмитента является ревизор. 1.10.11. Участник по своему усмотрению вправе принимать решения по любым вопросам деятельности Эмитента, в том числе отнесенным уставом к компетенции (в том числе исключительной) иных органов управления.

Вопросы, отнесенные к исключительной компетенции участника, не могут быть переданы на решение других органов управления Эмитента.

К исключительной компетенции участника относятся: изменение Устава Эмитента; изменение размера уставного фонда Эмитента; избрание ревизора Эмитента и досрочное прекращение его полномочий; утверждение годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Эмитента и распределение прибыли и убытков Эмитента при наличии и с учетом заключения ревизора и в установленных законодательством случаях – аудиторского заключения;

решение о реорганизации Эмитента и об утверждении передаточного акта или разделительного баланса;

решение о ликвидации Эмитента, создание ликвидационной комиссии, назначение ее председателя или ликвидатора и утверждение промежуточного ликвидационного и ликвидационного балансов, за исключением случаев, когда решение о ликвидации Эмитента принято регистрирующим органом или судом в соответствии с законодательными актами;

определение размера вознаграждений и компенсации расходов ревизору Эмитента за исполнение им своих обязанностей;

утверждение в случаях, предусмотренных законодательством, локальных нормативных правовых актов Эмитента;

предоставление иным органам управления Эмитента права однократного принятия решений по отдельным вопросам, не отнесенным к исключительной компетенции участника;

образование исполнительных органов Эмитента и досрочное прекращение их полномочий; установление размера, формы, порядка и срока внесения участником дополнительных вкладов в уставный фонд;

решение о приобретении Эмитентом доли (части доли) его участника в уставном фонде;

решение о принятии новых участников;

решение иных вопросов, предусмотренных законодательными актами.

К компетенции участника относятся:

определение основных направлений деятельности Эмитента;

решение о создании объединяющих юридических лиц, не являющихся юридическими лицами, и об участии в таких объединениях;

решение о создании и ликвидации представительств и филиалов Эмитента;

решение о предоставлении безвозмездной (спонсорской) помощи;

решение о создании других юридических лиц, а также об участии в них;

решение о создании, реорганизации и ликвидации Эмитентом унитарных предприятий и учреждений;

определение условий оплаты труда членов исполнительных органов Эмитента или размера оплаты услуг управляющей организации (управляющей);

утверждение оценки стоимости неденежных вкладов в уставный фонд Эмитента на основании заключения об оценке или экспертизы достоверности оценки стоимости неденежного вклада;

решение иных вопросов, предусмотренных законодательством.

Вопросы, отнесенные к компетенции участника, не могут быть переданы на решение единоличного исполнительного органа Эмитента.

Решения по вопросам, относящимся к компетенции единственного участника, принимаются единолично и оформляются письменно.

1.10.2. Исполнительным органом Эмитента является директор Эмитента. Директор Эмитента избирается участником.

Директор Эмитента имеет право принимать решения по всем вопросам, не отнесенным к компетенции участника. Полномочия директора Эмитента, его права и обязанности определяются законодательством и Уставом. К компетенции директора относятся осуществление текущего руководства деятельностью Эмитента.

Директор Эмитента: осуществляет текущее руководство деятельностью Эмитента;

издает приказы и дает указания, обязательные для всех работников Эмитента;

без доверенности (на основании Устава) действует от имени Эмитента, представляет его интересы и заключает сделки от имени Эмитента;

в соответствии с правилами внутреннего трудового распорядка принимает меры поощрения и налагает дисциплинарные взыскания с учетом ограничений, предусмотренных трудовым договором (контрактом);

в пределах своей компетенции подписывает договоры от имени Эмитента, выдает доверенности; открывает расчетные и другие счета в учреждении банка;

принимает и увольняет работников; регулярно отчитывается перед участником Эмитента;

пользуется правом распоряжения имуществом и средствами Эмитента в пределах своей компетенции в соответствии с Уставом и трудовым договором (контрактом);

имеет право подписывать Устав Эмитента, утвержденный участником, изменения (или) дополнения в Устав Эмитента, а также документы, необходимые для государственной регистрации Устава, изменений (или) дополнений к нему;

принимает решения о выпуске Эмитентом эмиссионных ценных бумаг;

утверждает решения о выпуске эмиссионных ценных бумаг;

принимает решения по вопросам, отнесенным уставом другого хозяйственного общества к компетенции общего собрания его участников, если Эмитент является единственным участником другого хозяйственного общества;

осуществляет иные полномочия, отнесенные законодательством и Уставом к его компетенции.

Директор Эмитента несет ответственность за результаты работы Эмитента, соблюдение требований Устава, выполнение обязательств перед участником Эмитента. Директор подотчетен по всем вопросам своей деятельности участнику Эмитента и организует выполнение его решений.

Полномочия Директора могут быть прекращены досрочно по решению участника.

«2.13. Размер процентного дохода по облигациям. Процентная ставка по облигациям для первого процентного периода устанавливается в размере 6,5 (шесть целых пять десятых) процента годовых.

Процентная ставка по облигациям для последующих процентных периодов со второго по восемнадцатый включительно устанавливается равной ставке LIBOR (3m) для евро, увеличенной на 6,5 (шесть целых пять десятых) процентного пункта.

Ставка LIBOR в целях определения размера дохода по облигациям пересчитывается 4 раза в год: 1 сентября, 1 декабря, 1 марта и 1 июня и распространяет свое действие на следующий процентный период по облигациям. Пересчет ставки LIBOR в целях определения размера дохода по облигациям во втором процентном периоде осуществляется 1 декабря 2017 года, в третьем процентном периоде – 1 марта 2018 года и так далее, в восемнадцатом процентном периоде – 1 декабря 2021 года.

Для расчета ставки LIBOR используется значение ставки LIBOR (London Interbank Offered Rate) для евро сроком на 3 месяца (3m), рассчитанное Британской банковской Ассоциацией по состоянию на последний рабочий день, предшествующий дате пересчета, округленное до сотых долей процентов годовых. В случае если указанное значение ставки LIBOR(3m) для евро окажется отрицательным, для расчета размера процентного дохода по облигациям применяется нулевое значение ставки LIBOR(3m), т.е. LIBOR(3m)=0.

Процентная ставка по облигациям для последующих процентных периодов с девятнадцатого по сороковую включительно устанавливается равной базовой учетной ставке Европейского центрального банка (далее – ECBMRRFRF), увеличенной на 6,5 (шесть целых пять десятых) процентного пункта.

Ставка ECBMRRFRF в целях определения размера дохода по облигациям пересчитывается 4 раза в год: 1 марта, 1 июня, 1 сентября, 1 декабря, и распространяет свое действие на следующий процентный период по облигациям. Пересчет ставки ECBMRRFRF в целях определения размера дохода по облигациям в двадцатом процентном периоде осуществляется 1 марта 2022 года, в двадцатом процентном периоде – 1 июня 2022 года и так далее, в сороковом процентном периоде – 1 июня 2022 года.

Для расчета ставки ECBMRRFRF используется значение базовой учетной ставки Европейского центрального банка (ECB Main Refinancing Operations Rate: Fixed Rate Tenders for Euro Area), установленное Советом управляющих (Governing Council) Европейского центрального банка на последний рабочий день, предшествующий дате пересчета, округленное до сотых долей процентов годовых. В случае если указанное значение ставки ECBMRRFRF окажется отрицательным, для расчета размера процентного дохода по облигациям применяется нулевое значение ставки ECBMRRFRF, т.е. ECBMRRFRF=0.

8. В пункте 2.14. «Период начисления процентного дохода по облигациям, даты выплаты процентного дохода» Раздела 2 «Сведения о проведении размещения облигаций» Проспекта эмиссии слова «Пл – установленная процентная ставка, в процентах годовых; (Пл = LIBOR (3m)+6,5 процентного пункта годовых)» заменить словами «Пл – установленная Эмитентом процентная ставка, в процентах годовых».

9. Пункт 2.17. «Условия и порядок приобретения эмитентом облигаций до даты начала их погашения» Раздела 2 «Сведения о проведении размещения облигаций» Проспекта эмиссии после части второй дополнить частью следующего содержания:

«Эмитент также обязуется осуществить досрочный выкуп облигаций по номинальной стоимости у любого их владельца в дату выплаты процентного дохода за восемнадцатый процентный период по причине несогласия с размером ставки процентного дохода по облигациям, установленной Эмитентом в связи с удорожанием ставки LIBOR – при условии направления письменного требования Эмитенту до 08.03.2022 включительно.»

Директор управляющей организации
ООО «Оперативный Менеджмент» В.П. Ложечник
Директор ООО «Эккаунт Проф» К.С. Шахрай

Места работы и занимаемые должности в настоящее время:

с 02.08.2021 – ведущий инженер (по совместительству) ООО «Паритет Партнер»;

с 05.11.2021 – начальник отдела технической эксплуатации (по совместительству) ОДО «НП-Сервис»;

с 05.11.2021 – директор ООО «Оперативный Менеджмент».

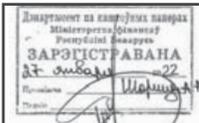
Долей в уставном фонде Эмитента не имеет.

Директор Эмитента несет ответственность за результаты работы Эмитента, соблюдение требований Устава, выполнение обязательств перед участником Эмитента. Директор подотчетен по всем вопросам своей деятельности участнику Эмитента и организует выполнение его решений.

Полномочия Директора могут быть прекращены досрочно по решению участника.

Единственным участником Эмитента является гражданин Республики Беларусь Березовская Люция Антоновна, пенсионер. Доля в уставном фонде Эмитента – 100 %.

6. Пункт 2.13 «Размер процентного дохода по облигациям» Раздела 2 «Сведения о проведении размещения облигаций» Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

ИЗМЕНЕНИЯ В РЕШЕНИЕ О ШЕСТОМ ВЫПУСКЕ ОБЛИГАЦИЙ Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма»

1. В пункте 2: «Место нахождения эмитента, телефон, факс» Решения о шестом выпуске облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма» (далее – Решение), утвержденного Решением управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма» (далее – Эмитент) Приказ № 9 от 24.10.2017, и далее по тексту всего Решения слова «тел./факс +375 17 256-26-59» заменить словами «тел./факс +375 17 373-26-59».

2. В пункте 4: «Наименование депозитария, обслуживающего эмитента, его место нахождения, дата, номер государственной регистрации и наименование органа, его зарегистрировавшего, номер специального разрешения (лицензии) на осуществление профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, срок действия специального разрешения (лицензии)» Решения слова «Минский транзитный банк» заменить словом «МТБанк».

3. Пункт 7: «Органы управления и перечень руководящих должностных лиц эмитента» Решения слова «Директор управляющей организации – Прохоров Виталий Вячеславович» заменить словами «Директор управляющей организации – Ложечник Владислав Павлович», а слова «Директор ООО «Эккаунт Проф» – Бойкова Татьяна Георгиевна» – словами «Директор ООО «Эккаунт Проф» – Шахрай Константин Сергеевич».

4. Пункт 20: «Размер процентного дохода по облигациям» Решения изложить в следующей редакции:

«20. Размер процентного дохода по облигациям.

 Процентная ставка по облигациям для первого процентного периода устанавливается в размере 6,35 (шесть целых тридцать пять сотых) процента годовых.
 Процентная ставка по облигациям для последующих процентных периодов со второго по семнадцатый включительно устанавливается равной ставке LIBOR (3m) для евро, увеличенной на 6,35 (шесть целых тридцать пять сотых) процентного пункта.

Ставка LIBOR в целях определения размера дохода по облигациям пересчитывается 4 раза в год: 1 ноября, 1 февраля, 1 мая и 1 августа и распространяет свое действие на следующий процентный период по облигациям. Пересчет ставки LIBOR в целях определения размера дохода по облигациям во втором процентном периоде осуществляется 1 февраля 2018 года, в третьем процентном периоде – 1 мая 2018 года, и так далее, в семнадцатом процентном периоде – 1 ноября 2021 года.

Для расчета ставки LIBOR используется значение ставки LIBOR (London Interbank Offered Rate) для евро сроком на 3 месяца (3m), рассчитанное Британской банковской Ассоциацией по состоянию на последний рабочий день, предшествующий дате пересчета, округленное до сотых долей процентов годовых. В случае если указанное значение ставки LIBOR(3m) для евро окажется отрицательным, для расчета размера процентного дохода по облигациям применяется нулевое значение ставки LIBOR(3m), т. е. LIBOR(3m)=0.

Процентная ставка по облигациям для последующих процентных периодов с девятнадцатого по сороковой включительно устанавливается равной базовой учетной ставке Европейского центрального банка (далее – ECBMRRFRF), увеличенной на 6,35 (Шесть целых тридцать пять сотых) процентного пункта.

Ставка ECBMRRFRF в целях определения размера дохода по облигациям пересчитывается 4 раза в год: 1 февраля, 1 мая, 1 августа, 1 ноября и распространяет свое действие на следующий процентный период по облигациям. Пересчет ставки ECBMRRFRF в целях определения размера дохода по облигациям в восемнадцатом процентном периоде осуществляется 1 февраля 2022 года, в девятнадцатом процентном периоде – 1 мая 2022 года, и так далее, в сороковом процентном периоде – 1 августа 2027 года.

Для расчета ставки ECBMRRFRF используется значение базовой учетной ставки Европейского центрального банка (ECB Main Refinancing Operations Rate: Fixed Rate Tenders for Euro Area), установленное Советом

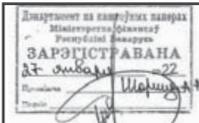
управляющих (Governing Council) Европейского центрального банка на последний рабочий день, предшествующий дате пересчета, округленное до сотых долей процентов годовых. В случае если указанное значение ставки ECBMRRFRF окажется отрицательным, для расчета размера процентного дохода по облигациям применяется нулевое значение ставки ECBMRRFRF, т. е. ECBMRRFRF=0.

5. В пункте 21: «Период начисления процентного дохода по облигациям, даты выплаты процентного дохода» Решения слова «Пл – установленная процентная ставка, в процентах годовых; (Пл – LIBOR (3m)+6,35 процентных пунктов годовых)» заменить словами «Пл – установленная Эмитентом процентная ставка, в процентах годовых».

6. Пункт 24: «Условия и порядок приобретения эмитентом облигаций до даты начала их погашения» Решения после части второй дополнить частью следующего содержания:

«Эмитент также обязуется осуществить досрочный выкуп облигаций по номинальной стоимости и любого их владельца в дату выплаты процентного дохода за семнадцатый процентный период по причине несогласия с размером ставки процентного дохода по облигациям, установленной Эмитентом в связи с уведомлением ставки LIBOR – при условии направления письменного требования Эмитенту до 07.02.2022 включительно.»

Директор управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» В.П. Ложечник
Директор ООО «Эккаунт Проф» К.С. Шахрай

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОСПЕКТ ОТВЕТСТВЕННОСТИ «ГЛЕРА СИГМА» ШЕСТОГО ВЫПУСКА

1. В пункте 1.2: «Место нахождения эмитента, телефон, факс» Раздела 1 «Общие сведения об эмитенте» Проспекта эмиссии облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма» шестого выпуска (далее – Проспект эмиссии), утвержденного Решением управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма» (далее – Эмитент) Приказ № 9 от 24.10.2017, и далее по тексту всего Проспекта эмиссии слова «тел./факс +375 17 256-26-59» заменить словами «тел./факс +375 17 373-26-59».

2. В пункте 1.6: «Наименование депозитария, обслуживающего эмитента, его место нахождения, дата, номер государственной регистрации и наименование органа, его зарегистрировавшего, номер специального разрешения (лицензии) на осуществление профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, срок действия специального разрешения (лицензии)» Раздела 1 «Общие сведения об эмитенте» Проспекта эмиссии слова «Минский транзитный банк» заменить словом «МТБанк».

3. Пункт 1.10: «Органы управления и контроля эмитента, их численный состав, полномочия» Раздела 1 «Общие сведения об эмитенте» Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«1.10. Органы управления и контроля эмитента, их численный состав, полномочия.

 Органы управления Эмитента являются:

Общее собрание участников Эмитента (далее – Общее собрание). В Обществе, состоящем из одного участника, Общее собрание не создается и не проводится. Полномочия Общего собрания осуществляет участник;

директор Эмитента (единоличный исполнительный орган). В настоящий момент функции единоличного исполнительного органа Эмитента переданы управляющей организации – Обществу с ограниченной ответственностью «Оперативный Менеджмент» на основании договора возмездного оказания услуг по управлению ООО «Глера Сигма» № б/н от 23.06.2017.

Контрольным органом Эмитента является ревизор.

1.10.1. Участник по своему усмотрению вправе принимать решения по любым вопросам деятельности Эмитента, в том числе отнесенным уставом к компетенции (в том числе исключительной) иных органов управления.

Вопросы, отнесенные к исключительной компетенции участника, не могут быть переданы на решение других органов управления Эмитента.

К исключительной компетенции участника относятся: изменение Устава Эмитента; изменение размера уставного фонда Эмитента; избрание ревизора Эмитента и досрочное прекращение его полномочий; утверждение годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Эмитента и распределение прибыли и убытков Эмитента при наличии и с учетом заключения ревизора и в установленных законодательством случаях – аудиторского заключения; решение о реорганизации Эмитента и об утверждении передаточного акта или разделительного баланса; решение о ликвидации Эмитента, создание ликвидационной комиссии, назначение ее председателя или ликвидатора, а также решение о прекращении ликвидационного и ликвидационного балансов, за исключением случаев, когда решение о ликвидации Эмитента принято регистрирующим органом или судом в соответствии с законодательными актами; определение размера вознаграждений и компенсации расходов ревизору Эмитента за исполнение им своих обязанностей; утверждение в случаях, предусмотренных законодательством, локальных нормативных правовых актов Эмитента; предоставление иным органам управления Эмитента права однократного принятия решений по отдельным вопросам, не отнесенным к исключительной компетенции участника; образование исполнительных органов Эмитента и досрочное прекращение их полномочий; установление размера, формы, порядка и срока внесения участником дополнительных вкладов в уставный фонд; решение о приобретении Эмитентом доли (части доли) его участника в уставном фонде; решение о принятии новых участников; решение иных вопросов, предусмотренных законодательными актами.

К компетенции участника относятся:

определение основных направлений деятельности Эмитента;

решение о создании объединенных юридических лиц, не являющихся юридическими лицами, и об участии в таких объединениях;

решение о создании и ликвидации представительств и филиалов Эмитента;

решение о предоставлении безвозмездной (спонсорской) помощи;

решение о создании других юридических лиц, а также об участии в них;

решение о создании, реорганизации и ликвидации Эмитентом унитарных предприятий и учреждений;

определение условий оплаты труда членов исполнительных органов Эмитента или размера оплаты услуг управляющей организации (управляющего);

утверждение оценки стоимости неденежных вкладов в уставный фонд Эмитента на основании заключения об оценке или экспертизы достоверности оценки стоимости неденежного вклада;

решение иных вопросов, предусмотренных законодательством.

Вопросы, отнесенные к компетенции участника, не могут быть переданы на решение единоличного исполнительного органа Эмитента.

Решения по вопросам, относящимся к компетенции единственного участника, принимаются единолично и оформляются письменно.

1.10.2. Исполнительным органом Эмитента является директор Эмитента. Директор Эмитента избирается участником.

Директор Эмитента имеет право принимать решения по всем вопросам, не отнесенным к компетенции участника. Полномочия директора Эмитента, его права и обязанности определяются законодательством и Уставом. К компетенции директора относятся осуществление текущего руководства деятельностью Эмитента.

Директор Эмитента:

осуществляет текущее руководство деятельностью Эмитента;

издает приказы и дает указания, обязательные для всех работников Эмитента;

без доверенности (на основании Устава) действует от имени Эмитента, представляет его интересы и заключает сделки от имени Эмитента;

в соответствии с правилами внутреннего трудового распорядка принимает меры поощрения и налагает дисциплинарные взыскания с учетом ограничений, предусмотренных трудовым договором (контрактом);

в пределах своей компетенции подписывает договоры от имени Эмитента, выдает доверенности; открывает расчетные и другие счета в учреждениях Эмитента;

принимает и увольняет работников; регулярно отчитывается перед участником Эмитента;

пользуется правом распоряжения имуществом и средствами Эмитента в пределах своей компетенции в соответствии с Уставом и трудовым договором (контрактом);

имеет право подписывать Устав Эмитента, утвержденный участником, изменения и (или) дополнения в Устав Эмитента, а также документы, необходимые для государственной регистрации Устава, изменений и (или) дополнений к нему;

принимает решения о выпуске Эмитентом эмиссионных ценных бумаг;

утверждает решения о выпуске эмиссионных ценных бумаг;

принимает решения по вопросам, отнесенным уставом другого хозяйственного общества к компетенции общего собрания его участников, если Эмитент является единственным участником другого хозяйственного общества;

осуществляет иные полномочия, отнесенные законодательством и Уставом к его компетенции.

Директор Эмитента несет ответственность за результаты работы Эмитента, соблюдение требований Устава, выполнение обязательств перед участником Эмитента. Директор подотчетен по всем вопросам своей деятельности участнику Эмитента и организует выполнение его решений.

Полномочия Директора могут быть прекращены досрочно по решению участника.

Полномочия исполнительного органа Эмитента по решению участника Эмитента могут быть переданы по договору другой коммерческой организации (управляющей организации) или индивидуальному предпринимателю (управляющему), которые обладают тем же объемом полномочий, что и директор, согласно Уставу.

1.10.3. Внутренний контроль финансовой и хозяйственной деятельности Эмитента осуществляет ревизор Эмитента.

К компетенции ревизора Эмитента относятся проведение ревизий по всем или нескольким направлениям его деятельности либо проверок по одному или нескольким взаимосвязанным направлениям или за определенный период этой деятельности, осуществляемой Эмитентом, его филиалами и представительствами.

Ревизор избирается участником Эмитента. Ревизором Эмитента не может быть избрано физическое лицо, которое является директором Эмитента. Лица, деятельность которых проверяется, не вправе участвовать в проведении ревизий или проверок по соответствующим вопросам.

Полномочия ревизора могут быть прекращены досрочно по решению участника.

Обязанности ревизора Эмитента являются проведение ежегодной ревизии – по результатам финансовой и хозяйственной деятельности за отчетный год; ревизии или проверки – по решению органов управления Эмитента в установленные ими сроки. Ревизор Эмитента вправе в любое время по собственной инициативе провести ревизию или проверку. Продолжительность ревизии или проверки не должна превышать тридцати дней.

Компетенция ревизора Эмитента по вопросам, не предусмотренным Уставом, определяется решением участника Эмитента.

Ревизор Эмитента по результатам проведенной ревизии или проверки составляет заключение установленной законодательными актами формы.

Ревизор Эмитента в случае выявления нарушений обязан представить заключение ревизии или проверки либо отдельные их выводы и предложения органам управления Эмитента, которые в соответствии с их компетенцией в двухдневный срок обязаны принять меры по устранению допущенных нарушений.

Заключение ревизора Эмитента по результатам ежегодной ревизии вносится на рассмотрение участника Эмитента при утверждении годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности и распределения прибыли и убытков Эмитента.»

4. Пункт 1.11: «Сведения об исполнительном органе и контрольном органе Эмитента» Раздела 1 «Общие сведения об эмитенте» Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«1.11. Сведения об исполнительном органе и контрольном органе Эмитента.

Единоличным исполнительным органом Эмитента является управляющая организация Общество с ограниченной ответственностью «Оперативный Менеджмент» (220082, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Матусевича, д. 20, пом. 7, УНП 192669769) на основании договора возмездного оказания услуг по управлению ООО «Глера Сигма» № б/н от 23.06.2017.

Директор управляющей организации – Ложечник Владислав Павлович.

Места работы и занимаемые должности в настоящее время:

с 02.08.2021 – ведущий инженер (по совместительству) ООО «Паритет Партнер»;

с 05.11.2021 – начальник отдела технической эксплуатации (по совместительству) ОДО «НП-Сервис»;

с 05.11.2021 – директор ООО «Оперативный Менеджмент».

Долей в уставном фонде Эмитента не имеет.

Ревизор Эмитента – Шапель Татьяна Анатольевна.

Место работы и занимаемая должность в настоящее время:

с 04.01.2013 – главный бухгалтер ООО «Эккаунт Проф».

Долей в уставном фонде Эмитента не имеет.»

5. Пункт 1.15: «Сведения о собственнике имущества (учредителя, участника) эмитента, включающие его (их) персональные данные» Раздела 1 «Общие сведения об эмитенте» Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«1.15. Сведения о собственнике имущества (учредителя, участника) эмитента, включающие его (их) персональные данные.

Единственным участником Эмитента является гражданин Республики Беларусь Березовская Люция Антоновна, пенсионер. Доля в уставном фонде Эмитента – 100 %.»

6. Пункт 2.13: «Размер процентного дохода по облигациям» Раздела 2 «Сведения о проведении размещения облигаций» Проспекта эмиссии, изложить в следующей редакции:

«2.13. Размер процентного дохода по облигациям.

УТВЕРЖДЕНО
Решением управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» Общества с ограниченной ответственностью «Глера Сигма»
Приказ № 1 от 05.01.2022

Процентная ставка по облигациям для первого процентного периода устанавливается в размере 6,35 (Шесть целых тридцать пять сотых) процента годовых.

Процентная ставка по облигациям для последующих процентных периодов со второго по семнадцатый включительно устанавливается равной ставке LIBOR (3m) для евро, увеличенной на 6,35 (шесть целых тридцать пять сотых) процентного пункта.

Ставка LIBOR в целях определения размера дохода по облигациям пересчитывается 4 раза в год: 1 февраля, 1 мая, 1 августа, 1 ноября и распространяет свое действие на следующий процентный период по облигациям. Пересчет ставки LIBOR в целях определения размера дохода по облигациям во втором процентном периоде осуществляется 1 февраля 2018 года, в третьем процентном периоде – 1 мая 2018 года, и так далее, в семнадцатом процентном периоде – 1 ноября 2021 года.

Для расчета ставки LIBOR используется значение ставки LIBOR (London Interbank Offered Rate) для евро сроком на 3 месяца (3m), рассчитанное Британской банковской Ассоциацией по состоянию на последний рабочий день, предшествующий дате пересчета, округленное до сотых долей процентов годовых. В случае, если указанное значение ставки LIBOR(3m) для евро окажется отрицательным, для расчета размера процентного дохода по облигациям применяется нулевое значение ставки LIBOR(3m), т. е. LIBOR(3m)=0.

Процентная ставка по облигациям для последующих процентных периодов с восемнадцатого по сороковой включительно устанавливается равной базовой учетной ставке Европейского центрального банка (далее – ECBMRRFRF), увеличенной на 6,35 (шесть целых тридцать пять сотых) процентного пункта.

Ставка ECBMRRFRF в целях определения размера дохода по облигациям пересчитывается 4 раза в год: 1 февраля, 1 мая, 1 августа, 1 ноября и распространяет свое действие на следующий процентный период по облигациям. Пересчет ставки ECBMRRFRF в целях определения размера дохода по облигациям в восемнадцатом процентном периоде осуществляется 1 февраля 2022 года, в девятнадцатом процентном периоде – 1 мая 2022 года, и так далее, в сороковом процентном периоде – 1 августа 2027 года.

Для расчета ставки ECBMRRFRF используется значение базовой учетной ставки Европейского центрального банка (ECB Main Refinancing Operations Rate: Fixed Rate Tenders for Euro Area), установленное Советом управляющих (Governing Council) Европейского центрального банка на последний рабочий день, предшествующий дате пересчета, округленное до сотых долей процентов годовых. В случае если указанное значение ставки ECBMRRFRF окажется отрицательным, для расчета размера процентного дохода по облигациям применяется нулевое значение ставки ECBMRRFRF, т. е. ECBMRRFRF=0.

7. В пункте 2.14: «Период начисления процентного дохода по облигациям, даты выплаты процентного дохода» Раздела 2 «Сведения о проведении размещения облигаций» Проспекта эмиссии слова «Пл – установленная процентная ставка, в процентах годовых; (Пл – LIBOR (3m)+6,35 процентных пункта годовых)» заменить словами «Пл – установленная Эмитентом процентная ставка, в процентах годовых».

8. Пункт 2.17: «Условия и порядок приобретения эмитентом облигаций до даты начала их погашения» Раздела 2 «Сведения о проведении размещения облигаций» Проспекта после части второй дополнить частью следующего содержания:

«Эмитент также обязуется осуществить досрочный выкуп облигаций по номинальной стоимости и любого их владельца в дату выплаты процентного дохода за семнадцатый процентный период по причине несогласия с размером ставки процентного дохода по облигациям, установленной Эмитентом в связи с уведомлением ставки LIBOR – при условии направления письменного требования Эмитенту до 07.02.2022 включительно.»

Директор управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» В.П. Ложечник
Директор ООО «Эккаунт Проф» К.С. Шахрай

Навука

Біяінфарматыка — супраць тлі

Вучоныя БДУ даследуюць новы спосаб барацьбы з ёй

У склад навуковага калектыву ўваходзяць аспіранты Раман Шулінскі, Соф'я Лявкіна, Уладзіслаў Вярцёлка, магістранты і студэнты-біёлагі. Навуковым кіраўніком праекта выступае дацэнт кафедры агульнай экалогіі і мэтадыкі выкладання біялогіі біялагічнага факультэта Ніна Воранава.

Актуальнасць даследавання заключаецца ў тым, што ва ўсім свеце імкнучыся зменшыць прымяненне пестыцыдаў пры абароне раслін ад тлі. Устаноўлена, што жыццядзейнасць казуркі залежыць ад бактэрый, якая размнажаецца на ёй. Таму навукоўцы БДУ вывучаюць спосаб барацьбы з тлёй праз бактэрыя-сімбіёты. Інавацыйным з'яўляецца прымяненне геномнага даследавання ДНК гэтага мікраарганізма. Яго расшыфровка дазволіць зразумець прычыны мутацый і працэс фарміравання ўстойлівасці і адчувальнасці бактэрый да больш экалагічных рэпракатаў. Таксама вывучэнне геному ў будучыні прывядзе да распрацоўкі эфектыўнага біялагічнага сродку супраць тлі.

Даследаванні такога характару не праводзіліся раней у свеце. Гэта першая высока-тэхналагічная навуковая праца, якой выкарыстоўваюцца ў тым ліку біяінфармацыйныя тэхналогіі.

Беларускія навукоўцы выкарыстоўваюць біяматэрыял тлі і бактэрый фаўны Беларусі. Але шкоднік хутка мігрыруе, таму вынікі навуковай працы будуць актуальныя для барацьбы з казуркам у розных краінах і дазваляюць у будучыні вырашаць задачы сучаснай геномікі і эпигеномікі.

Надзяе НІКАЛАЕВА.

Як палепшыць усходжасць насення перцаў і баклажанаў

Насенне баклажанаў і перцаў звычайна не вельмі спяшаецца прарастваць. Таму часта ўзнікае пытанне: як паскорыць прарастанне насення гэтых капрызных культур і разам з тым не загубіць іх. Бо ў пачкі вытворцы кладуць няшмат насення, а цана на іх нярэдка «кусаецца».

Неабходна пакрокава выканаць наступныя аперацыі:

1. Насенне ў ануцы або марлі (некалькі пластоў) замочваюць у ружовым растворе марганцоўкі на працягу 20 хвілін, пасля чаго прамываюць яго.
2. Далей замочваюць насенне ў растворе попелу (разводзяць у 1 л адстоенай вады 1 ст. л. попелу) на працягу 6-12 гадзін (абавязкова ў насення пры гэтым павінен быць доступ да паветра).
3. «Мяшочкі» з насеннем кладуць у поліэтыленавы пакет і змяшчаюць у цёплае месца. Штодня правяраюць яго, насенне, якое прабілася, высаджваюць у расадныя ёмістасці.
4. Праз 4 дні знаходжання ў пакеце ўсё насенне, якое так і не

выявіла прыкмет жыцця, варта пералажыць у агароднінны паддон халадзільніка проста ў пакеце.

5. Праз 1-2 сутак дастаюць пакет з насеннем з халадзільніка і вяртаюць яго на ранейшае цёплае месца на 1-2 сутак. Як і ў мінулыя разы, правяраюць, ці не з'явіліся за гэтыя дні новыя праросткі. Калі не, зноў прыбіраюць насенне ў халадзільнік на 1-2 дні.

6. Чаргаванне холаду і цяпла можна выканаць да 5 разоў уключна. Паступова ўсё большая колькасць насення будзе абуджацца да жыцця.

Такі спосаб дазваляе мінімізаваць страты і прарасціць максімальную колькасць насення без якіх-небудзь дадатковых затрат на стымulators росту і іншыя прапараты. Асабліва ён добра працуе для баклажанаў, якія нярэдка падносяць агароднікам непрыемныя сюрпрызы.

СЁННЯ

Месяц

Маладзік 1 лютага. Месяц у сузор'і Рыб.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.55	17.52	8.57
Віцебск	8.49	17.38	8.49
Магілёў	8.45	17.43	8.58
Гомель	8.36	17.45	9.09
Гродна	9.09	18.08	8.59
Брэст	9.04	18.14	9.10

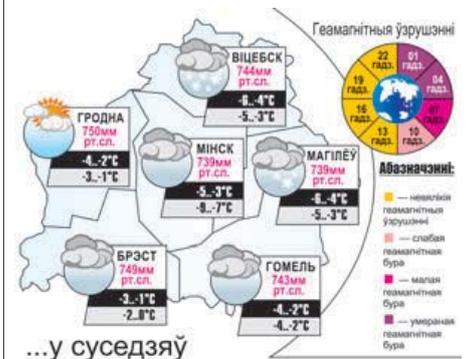
Імяніны

Пр. Рыбы, Яфіма, К. Марыі, Карнеля, Міраслава.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА

ЗАЎТРА

...у суседзях

Даты Падзеі Людзі

2 ЛЮТАГА

1127 год — з'явіліся першыя летапісныя звесткі пра горад Полацкай зямлі Стрэжыў (Страглаў). Сёння — гарадскі пасёлак Стрэшын Жлобінскага раёна Гомельскай вобласці. Упершыню згадваецца ў сувязі з паходамі кааліцыі паўднёва-рускіх князёў на Полацкую зямлю «...а Всеволоду Олговичю повеле ити с своею братею на Стрешев Борису». Іпацьеўскі летапіс называе гэты горад яшчэ раз у 1159 годзе — «Роговод ... а Всеволоду да Стрешев». У «Спісе гарадоў далёкіх і блізкіх» згадваецца ў канцы XIV ст. На сёння месцазнаходжанне старажытнага горада не вызначана. Некаторыя даследчыкі атаясамліваюць яго з вёскай Стрэжава Бешанковіцкага раёна. Аднак рэшткаў умацаванай селішча часоў Кіеўскай Русі там не знойдзена. Іншыя шукалі горад на месцы сучаснага гарадскога пасёлка Стрэшын Жлобінскага раёна.

1485 год — меркаваная дата нараджэння Яна Вісліцкага, паэта-лацініста. Выхадзец з Беларусі. Скончыў Ягелонскі ўніверсітэт у Кракаве, атрымаў ступень бакалаўра, у 1510—1512 гадах — магістр у ім. Аўтар од, эпіграм, элегій, пасланняў («Ода да караля Жыгімонта», «Элегія да Багародзіцы Дзевы Марыі», «Эпіграма на зайздросніка»). На гістарычным матэрыяле напісаў эпічную паэму «Пруская вайна», якая вылучаецца манументальнасцю батальных сцен і мастацкім паказам прыроды (у другой частцы твора апісана Грунвальдская бітва 1410 г.). Паэма стала родапачынальніцай эпопеі ў беларускай літаратуры.

1838 год — нарадзіўся Кастусь Каліноўскі, публіцыст, паэт, рэвалюцыянер-дэмакрат, адзін з кіраўнікоў паўстання 1863—1864 гадоў. Аказаў вялікі ўплыў на развіццё перадавой грамадскай думкі ў Беларусі. У гады Вялікай Айчыннай вайны яго імем былі названы партызанская брыгада і атрады ў Беларусі. У многіх гарадах імем Каліноўскага названы вуліцы.

Яго вобраз шырока адлюстраваны ў розных жанрах і відах літаратуры і мастацтва.

1957 год — нарадзіўся (г. Мінск) Аляксей Анатольевіч Ляляўскі, беларускі рэжысёр тэатра лялек, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. З 1982 года — галоўны рэжысёр Магілёўскага абласнога тэатра лялек, з 1986-га — Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек. Значнае месца ў творчасці рэжысёра займаюць сучасныя інсцэніроўкі дзіцячай класікі. Сярод пастановак: «Віні-Пух і ўсе, ўсе, ўсе...», «Дзед і Жораў», «Вясёлы цырк» і іншыя.

1238 год — хан Батый разрабаваў і спаліў Маскву.

1882 год — нарадзіўся Джэймс Джойс, ірландскі пісьменнік, прадстаўнік мадэрнісцкай прозы. Аўтар раманаў «Партрэт мастака ў юнацтве», «Уліс» і іншых.

1918 год — Савет народных камісарыяў РСФСР прымае дэкрэт «Аб аддзяленні царквы ад дзяржавы і школы ад царквы».

1943 год — Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР заснаваў медаль «Партызану Айчыннай вайны» I і II ступені. Ёю было ўзнагароджана больш за 127 тысячы партызанаў.

У гэты ж дзень завяршылася Сталінградская бітва, аперацыя савецкіх войскаў, праведзеная з мэтай разгрому буйной стратэгічнай групыкі нямецка-фашысцкіх войскаў, якая дзейнічала на Сталінградскім напрамку.

РЫГОР БАРАДУЛІН:
«Пажадай працы ворага — спору, Хай пацешыць і злыдня плён. Хто пакоціць камень угору, Да таго ж і вернецца ён».

УСМІХНЕМСЯ

Майце на ўвазе, дзяткі. Пакуль жонка выхоўвае дзяцей, муж паспявае адбіцца ад рук.

— Які ты ў мяне малайчына! І што спытала настаўніца?
— Хто запусціў пенал у дырэктара?

Маці пытаецца ў сына:
— Чаму ты сёння так рана прыйшоў са школы?
— Таму што я адзін здолеў адказаць на пытанне настаўніцы.

Ва ўборы дзятчыны павінна быць спецыяльна адведзенае месца для кідання нясіціпных позіркаў.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (г.п.а/факс); адрэдакцыі — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ: тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прайпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 392.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1 лютага 2022 года.